

ІСТОРИЧНО-ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ

Установи історично-філологічного відділу ВУАН

ІСТОРИЧНА СЕКЦІЯ ПРИ ВУАН

Київ, вул. Короленка, 35

Історична секція колишнього Наукового Т-ва в Київі, що 1921 р. ввійшла в склад Всеукраїнської Академії Наук, як автономна науково-громадська установа.

Штату й бюджету вона не має.

Працює над розробленням соціально-економічної, культурної і політичної історії України.

Історична Секція як науково-громадська установа об'єднує дослідників України, як па терені Радянської України, так і поза межами її.

Окрім 30 чол. дійсних членів Історична Секція об'єднує коло 150 чолов. дослідників, що беруть участь в роботі Секції, приймаючи чи то безпосередню участь, чи надсилаючи до неї свої розвідки і праці. Історична Секція має свій орган: журнал «Україна», що його вийшло з 1924 року до кінця 1929 р. 36 києжок з додатком щороку I тома «Наукового збірника» (всього 6 томів).

АКАДЕМІЧНА КАТЕДРА ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Київ, вул. Короленка, 35

Заснована 1924 р. Штат: Голова Катедри аcad. М. С. Грушевський, і один науковий співробітник (П. С. Глядківський). Але в ширшому розумінні всі штатні співробітники історичних установ, що є під орудою аcad. М. С. Грушевського, зв'язані з цією катедрою.

Бюджет катедри на 1928-29 рік був—2.580 крб.

Катедра працює над дослідженням історії українського народу, в першу чергу провадиться праця над історією XVII—XIX ст.ст. Наслідком праці голови катедри аcad. М. С. Грушевського, було видання дальших томів капітальних історій: «Історії Літератури», 4—5 томи, і «Історії України-Русі», т. IX, першої половини (друга половина зараз закінчується друком).

КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНА КОМІСІЯ

Київ, вул. Короленка, 35

Заснована року 1924.

В штаті всього один науковий співробітник, К. М. Грушевська, що обслуговує почести також і Комісію Історичної Пісенності.

Бюджет цієї Комісії, окрім коштів на утримання співробітників, на 1928-29 р.—1.830 крб.

Комісія працює над дослідженням пережитків первісної культури на Україні, провадить комплексне історично-культурне дослідження окремих районів України, складає для цього анкети і провадить польовий досвід за допомогою експедицій і кореспондентів на місцях. Спеціальність—суспільна преісторія України, себто висвітлення за помічю порівняної етнології найстарших соціальних форм, неосвітлених історичними пам'ятками.

Працею Комісії виходить науковий журнал «Первісне Громадянство» з 1926 року. Досі вийшло 5 кн.

КОМІСІЯ ІСТОРИЧНОЇ ПІСЕННОСТИ

Київ, вул. Короленка, 35

Заснована 1925 року.

Штат складається з одного співробітника, з 1927 року, М. А. Жуковської.

Бюджет цієї Комісії, окрім оплати штатн. співроб., на 1928-29 бюджет. рік—1.000 крб.

Комісія працює над збиранням і дослідженням народної творчості, з особливим узглядненням на історичні пісні.

Наслідком праці Комісії був 1-й том Корпуса Українських дум, що вийшов 1927 року за редактуванням К. М. Грушевської. Другий том цього корпусу тепер друкується.

КОМІСІЯ СТАРОЇ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Київ, вул. Короленка, 35

Заснована 1926-го року.

Штатний науковий співробітник з 1928-го року М. Ф. Караківський.

Бюджет цієї комісії, окрім оплати штатного співробітника, на 1928-29 бюджет. рік—1.040 крб.

Комісія працює над дослідженням старої історії України (проблемами джерелознавства старої історії України, суперечними чутаннями колонізації, організацією суспільних верств і влади, боротьби за Західну Україну і т. інш.).

Силами членів цієї комісії опрацьовано розділи з старої історії України в Збірниках Порайонного дослідження України.

КОМІСІЯ КИЇВА І ПРАВОБЕРЕЖЖЯ З ПІДКОМІСІЄЮ СТАРОГО КИЇВА

Київ, вул. Короленка, 35

Заснована року 1925-го.

Мав в штаті керівника комісії, В. І. Щербину, й наукового співробітника І. І. Щітківського.

Бюджет цієї комісії, окрім платні співробітникам, виносила в 1928-29 році—1.090 крб.

Комісія працює над історією Правобережжя, зокрема Київщини й м. Київа. Вона об'єднує велику кількість наукових робітників, як України, так і поза межами її. Комісія відбуває щороку 8—10 публічних засідань, на яких зачитуються доповіді членів комісії.

Силами комісії вийшов 1926 р. Порайонний Збірник «Київ та його околиця в історії та пам'ятках». Комісія мала намір видавати такий збірник щорічно, але видавничі можливості не дозволили цього; лише тепер Академія має видавати щорічник цієї комісії, в трохи менших розмірах.

Крім того комісія склала проект і плян провідника по Київу й організувала певну групу дослідників для його складання, але через неможливість видати його тепер, праця тимчасом припинилася.

Так само силами Комісії було складено проекта утворення Київського Муніципального музея, що його Окрвиконком і Голова наука мають організувати з нового бюджетового року.

КОМІСІЯ ЛІВОБІЧНОЇ УКРАЇНИ.

Київ, вул. Короленка, 35

Заснована 1925 року.

Штатний співробітник один—Л. П. Шевченкова.

Бюджет Комісії, окрім платні співробітнику, в 1928-29 р. був 950 крб.

Комісія, зв'язавшися з окремими дослідниками на Лівобережжі, організує науково-дослідчу роботу над історією цієї території України. Силами членів Комісії було видано 1928 року збірник, присвячений історії Чернігова та північного Лівобереж-

жя. Крім того стоять на черзі збірник присвячений південному Лівобережжю (Переяславщина-Полтавщина-Слобідщина), для чого ведеться певна підготовча робота.

КОМІСІЯ ПОЛУДНЕВОЇ УКРАЇНИ (СТЕПУ Й ПОБЕРЕЖЖЯ)

Київ, вул. Короленка 35

Заснована 1925 р.

Тимчасово виконує обов'язки шт. наукового співробітника Т. М. Гавриленко.

Бюджет, окрім платні співробітнику, 1928-29 року виносив— 8850 карб.

Комісія працює над дослідженням минулого Полуднєвої України. Вона зв'язалася з співробітниками на місцях й почала організаційно-дослідчу роботу. Силами членів Комісії виготовлений до друку Збірник Полуднєвої України (Степу й Побережжя), що починається друком.

КОМІСІЯ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ

Київ, вул. Короленка 35

Заснована 1925 р.

Штатні посади: керівничого (Ф. Я. Савченко) і наукового співробітника (С. В. Глушко).

Бюджет Комісії на 1928-29 р.—1.700 крб. Комісія працює як в напрямку науково-дослідчому, так і організаційному: не лише досліджуючи минуле Західної України, але й пов'язуючи зв'язки й ув'язку в роботі з ученими й організаціями Західної України, в першу чергу Галичини. Зокрема треба одмітити зв'язок з Львівським Науковим Товариством ім. Шевченка.

Працею комісії було впорядковано й видано 1928 р. 1-й том «Матеріалів для культурної й громадської історії Західної України», що містить в собі листування І. Франка з М. Драгомановим і навзасм за р.р. 1877—1895. Тепер підготовляється Науковий Збірник, присвячений історії Галичини, Холмщини, Буковини, Закарпаття, має друкуватися в р. 1930/31.

АРХЕОГРАФІЧНА КОМІСІЯ

Київ, вул. Короленка, 54

Заснована 1921 року із злиття трьох київських археографічних установ: «Комісии для разбора древних актов (заснованої 1893 р.), Археографічної Комісії Українського Наукового Т-ва в Києві (заснов. 1913 р.) і «Археографічної комісії УАН» (заснованої скоро по утворенні Академії, 1919 р.).

Штат: керівник вакансія, вчений секретар, і науковий співробітник.

Бюджет на 1928-29 р.—2.180 крб.

Працює над збиранням і виданням археографічного матеріалу. Окрім великої кількості томів, виданих попередніми комісіями, Археографічна Комісія випустила в світ за часів своєї діяльності—з 1924-го року (бо до цього комісія фактично майже не працювала),—2 томи «Археографічного Збірника», один том «Українського Архіва», та перший том літопису С. Величка. Крім того тепер друкується ще чотири томи видань Комісії.

КОМІСІЯ ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ

Київ, вул. Короленка, 35

Заснована 1927 року.

Штатний є один науковий співробітник (В. Д. Юркевич).

Бюджет на 1928-29 рік—920 крб.

Комісія досліджує новішу українську історіографію, в зв'язку з соціальними, політичними й національними течіями на Україні.

Силами Комісії було виготовлено чимало розвідок про роль і значення поодиноких українських історіографів (ці розвідки друкувалися в виданнях Історичної Секції). Крім того 1928-го року вийшов том 1-й збірки писань Костомарова (писання по-лемінські, тепер друкується т. II статті етнографічні). Комісія також організувала того-ж 1928 року дуже цікаву виставку пам'яток праці В. Б. Антоновича. Тепер Комісія приступила також до видання його творів, з яких перший том тепер друкується. Підготовляється видання писань О. М. Лазаревського.

КОМІСІЯ НОВІШОЇ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Київ, вул. Короленка, 35

Заснована 1926 року.

Штатний науковий співробітник один (тимчасового виконуєго обов'язки, а також і обов'язки керівника цієї Комісії, К. О. Копержинський).

Бюджет на 1928-29 р.—820 крб.

Комісія працює над новішою історією України, в першу чергу над її громадською та літературною історією. Органом її є видання «За сто літ», яких досі вийшло чотири томи. П'ятий незабаром має вийти з друку, підготовляється шостий.

КОМІСІЯ ДЛЯ СКЛАДАННЯ СЛОВНИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЖИВОЇ МОВИ

Київ, БУАН

Голова Комісії акад. А. Кримський.

Члени-редактори:—3. Завдання Комісії—збирання лексичного матеріалу і укладання Тлумачного Словника Української Живої Мови.

Комісія, з самого початку свого існування, з 1919 р., збирала матеріал для тлумачного словника української мови і для практичних словників російсько-українського і українсько-російського, чого вимагало життя. Усього за всеє час зібрано близько 900.000 карток. Визбірювання матеріалу для тлумачного словника провадиться і далі.

З 1924 р. на пропозицію Наркомосу Комісія укладає Російсько-Український Словник. Видає його ДВУ. Вийшли т.т. I-й, III-й і 1-й випуск II-го тома; 2-й вип. II-го тома друкується; IV-й том готується до друку.

Минулого 1928 року Комісія почала укладати словники мови наших класиків, як матеріали до Тлумачного Словника Української Мови. Для цього зібрано уже матеріалу 53.479* карток.

За п'ятілітнім планом Комісія має виконати два основні завдання, пов'язані з планом Наркомосу:

I. Цілком закінчити академічного Російсько-Українського Словника, а саме: видати 2-й вип. II-го т. (1929 р.), 1-й вип. IV-го т. (1929—1930), 2-й вип. IV-го т. (1930—1931), перевидати 1-й том (1931—1932), а також випустити додатковий том до всього Словника (1932—1933).

II. Перевести всю підготовчу (надзвичайно велику) роботу до Тлумачного Словника Української Мови, щоб 1934 року взялися до видання Тлумачного Словника на 8 великих томів.

За п'ять років (1929—1933) Комісія повинна: 1. Зібрати лек-
сичний матеріал з живої народної мови в усіх її діялектах.
Для цього треба утворити сітку кореспондентів-збирачів у кон-
такті з інститутом Наукової Мови, Діялектологічною та Етногра-
фічною Комісіями. 2. Систематично і повно використати друко-
вані етнографічні та діялектологічні матеріали. 3. Систематично
і повно використати твори красного письменства, починаючи від
Котляревського і кінчаючи сучасними письменниками. Укласти
словника мови наших клясиків: Котляревського, Шевченка.
Квітки-Основ'яненка, Глібова, Свидницького, Гребінки, М. Вов-
чка, Г. Барвінського, Кониського і Коцюбинського. 4. Викори-
стати наукову, популярну літературу, мову газет та журналів.
5. Поруч збирання матеріалів, Комісія повинна вияснити методи
праці і укласти Інструкції для співробітників, упорядників і
редакторів Тлумачного Словника Української Живої Мови. Усього
має бути зібрано за п'ять років до 2.500.000 карток.

ІНСТИТУТ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ МОВИ (ІУНМ) ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК

Київ, Бульвар ім. Т. Шевченка, 14

Засновано Інститут року 1921. Голова—акад. Кримський А. Ю..
Інститут поділяється на Секції, Підсекції та Комісії. Крім того в
Інституті є Редакторат (наукова Рада); Бібліотека, що має
понад 5.000 книжок з різних галузей науки; Бюро Народних ма-
теріалів, що об'єднує понад 1.500 кореспондентів з усіх місць
України; центральна картотека ухвалених термінів; архів вико-
ристаних карток.

Тепер інститут має такі Секції: Ботанічну, Геологічну, Ге-
ографічну, Зоологічну, Математичну, Медичну, Метеорологічну,
Фізичну, Хемічну, Архітектурну, Будівельну, Гідротехнічну,
Гірничу, Електротехнічну, Механічну, Сільсько-господарських
машин, Технологічну, Шляхів та мостів, Ветеринарно-Зоотех-
нічну, Лісову, Рільництва з підсекціями; Секцію Соціально-
Економічну, Пед.-Психологічну, Філологічну, Філософську, Архе-
ологічну, Мистецьку, Музичну, Театральну.—Інститут має 22
штатних робітники, із них наукових 18 та 4 науковотехнічних.
Позатим Інститут має 14 постійних непштатних науковотехнічних
робітників. У Секціях та Комісіях Інституту працюють крім штат-
них, і непштатні наукові робітники в ролі членів. Таких робіт-
ників у Секціях Інституту є 253.

Справами Інституту керує Президія (Голова-керівник Інститу-
ту, вчений секретар та один член Президії, обраний від редак-
торату).

Інститутом відає Президія Всеукраїнської Академії Наук. Завдання Інституту—розробляти та удосконалювати наукову термінологію та мову, укладати термінологічні словники, збирати народній термінологічний матеріал та опрацьовувати його, обслуговувати всі установи та організації в справі мовно-термінологічній і т. інш.

Інститут перебуває на державному бюджеті.

З головніших видань Інституту Наукової Мови можна відзначити такі словники, що вийшли вже з друку: 1. Загально-Технічний на 70 арк. 2. Електро-технічний 30 арк. 3. Технологічний (текстиль)—12 арк. 4. Механічний—18 арк. 5. Комунальний—18 арк. 6. Педагогічний—12 арк. 7. Природничий—30 арк. 8. Ботанічної номенклатури—40 арк. 9. Зоологічні номенкл.—37 арк. 10. Математичної тèрм. 1 ч. 13 арк.

Крім того Інститут здав до друку такі словники: 1. Словник Ділової Мови—на 35 арк. 2. Словник Економічної термінології на 20 арк.

До 1 січня 1929 року має здати вже складені словники: 1. Мірництва на 29 арк. 2. Будівельний словник на 30 арк. 3. Сільсько-господарський (1 ч.) на 20 арк. 4. Пасічництва та пчовівництва на 15 арк. 5. Транспортовий на 35 арк. 6. Театральний на 10 арк. 7. Математичний III ч. на 20 арк. 8. Музичний—на 10 арк.

Тепер в Інституті крім того закінчують опрацьовувати такі словники: 1. Гірничий на 10 арк. 2. Соціологічний на 23 арк. 3. Сільсько-господарський (другу частину) на 40 арк. 4. Ветеринарно-Зоотехнічний на 25 арк. 5. Органічної хемії на 15 арк. 6. Антропо-географічний на 25 арк. 7. Лісовий на 10 арк. 8. Технологія цикорії та кераміки на 10 арк. 9. Архітектурний на 7 арк. 10. Фізичний на 40 арк. 11. Неорганічної хемії—на 25 арк. 12. Ботанічний на 30 арк. 13. Медичний на 50 арк. 14. Геологічний на 40 арк., на 70 арк. 15. Фізично-географічний на 30 арк. 16. Зоологічний на 40 арк.

Поза тим в Інституті опрацьовується картковий матеріал і для словників тут не зазначених. Складати ці словники Інститут візьметься після того, як закінчить ті словники, що їх рін тепер опрацьовувє.

Інститут видає постійний орган—«Вісник Інституту Української Наукової Мови», що має входити окремими книжками. Йосі вийшло тільки одне число, але надалі передбачається випускати це видання регулярно.

Інститут дає відповіді на численні запитання з усіх місць України в мовно-термінологічній справі. Цю роботу виконується через консультаційне Бюро ІУНМ безплатно.

КОМІСІЯ НА УЛОЖЕННЯ ІСТОРИЧНОГО СЛОВНИКА

Директор з правами дійсного академіка на 1-му Відділі проф.
Е. Тимченко.

Один штатний науковий співробітник Е. Волошин.

Праця Комісії: 1 випуск 1-го тому словника (словник розрекено на 5 томів по 100 аркушів) на літери А—В закінчується в цім році друком (видруковано 25 арк., решта набрана) має бути в 50 арк. (або 32—33 арк. по 65 тисяч літер).

Праця Директора: Директор Комісії, oprіч редагування словника, в 1929 році приготував до друку другим виданням «Курс історії українського язика ч. I (фонетика)», написав другу частину (морфологію), що в рукошишу ще; так само майже готова монографія «Інфінітив в українській мові» (арк. 5—6), і має передаувати до 1 січня 1930 року. «Антитону» Софокля в перекладі Ніщинського.

ДІЯЛЕКТОЛОГІЧНА КОМІСІЯ ІСТОРИЧНО-ФІЛОЛОГІЧНОГО ВІДДІЛУ ВУАН

Київ, вул. Короленка, 54

Діялектологічна Комісія існує з 1919 року.

Голова Комісії акад. А. Кримський. Керівник—О. Синявський. Склад Комісії: Дійсні члени: М. Калинович, О. Курило, Ів. Панькевич, П. Росторгуєв. Співробітники Комісії: Ю. Виноградський, П. Гладкий, Бр. Кобилянський, Св. Рудницький, В. Ярошенко, В. Камінський, П. Попов, В. Сімович, І. Зілинський, К. Наконечний, М. Йогансен, Б. Ткаченко, І. Галюн та науково-технічний співробітник В. Парасунько.

Завдання Комісії: Комісія поставила собі за завдання всеобщно дослідити і вивчити українські народні говори на всьому просторі етнографічної України, як у межах УСРР, так і поза ними, з метою видати діялектологічний атлас українських говорів.

Бюджет Комісії на 1929-30 акад. рік передбачається у розмірі 5.400 крб.

Досягнення та перспективи: Комісія 1928 р. видала першу кн. «Українського діялектологічного збірника» на 15 друк. арк. та О. Куриллою «Матеріали до української діялектології та фольклористики» на 12 друк. арк. Тепер друкується «Укр. діялект. Збірника» кн. 2. Згідно з планом Комісії до 1932-33 мається видати 5 кн. діялектологічного збірника та 5 кн. діялектологічних матеріалів по 25 др. арк. кожна, крім того щорічно мається видавати на 10 друк. арк. програм, анкет та бюллетенів. Комісія придбала 40 кореспондентів з периферії та вживав заходів по-

ширити кореспондентську сітку, укладає свою книгообірню. Цього року Комісія організувала дві подорожі на Білоцерківщину та Гуманщину і на Поділля.

ЕТНОГРАФІЧНА КОМІСІЯ УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК

Київ, вул. Короленка, 54

Засновано 1920 року. Голова акад. Лобода А. М.; керівничий Комісії В. П. Петров; штатний співробітник Білий В. В.

Загальне число дійсних членів комісії 28.

Вивчаючи взагалі етнографію, а особливо українську, Етнографічна Комісія організовує засідання для заслухання та обмірювання праць своїх членів (з 1920 р. до 1929 р. було більше як 210 засідань з 240 доповідями), влаштовує етнографічні екскурсії (пересічно відбувається 8 екскурсій щороку, на Поділля, українські райони Курщини, на Волинь, Дніпрельстан, Чернігівщина, болгарські, чеські, польські колонії, АМСРР); має широку мережу кореспондентів (до 2 тис., селянський актив, селькори, вчителі, студенти ІНО, Педтехніуми, музей, гуртки, сельбуди, хати-читальні), видає два періодичні видання, журніл «Етнографічний Вісник» (1925-29—9 книжок) та «Бюлєтень Етнограф. Комісії» (інформ.-інструкт: видання для кореспондентів Комісії, 12 №№), низку серій: а) корпус народньої драми («Ертеп», С. Марковського); в) серія монографічного вивчення села (збірник «Дніпровські лоцмани та лоцманство»); г) Показчик літератури укр. фольклору (О. Ю. Андрієвський); д) Програми для збирання етногр. матеріалів (до 30); готове до друку корпус нар. календаря. При Комісії кабінет вивчення нац. меншин України (в. о. керівничого проф. С. А. Рихлік) та Кабінет вивчення нар. казки. Кабінет музичної етнографії (кер. К. В. Квітка) в року 1928 відокремився в самостійну н.досл. установу.

ФІЛОЛОГІЧНА КАТЕДРА АРАБО-ІРАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ТЮРКОЛОГІЇ

Київ, ВУАН

Склад особовий: Керівник катедри—академік А. Кримський, науковий секретар та наукові співробітники. Нештатних постійних співробітників нема зовсім, а притягаються одноразові, непостійні. Праці свої катедра друкує в «Записках Історично-Філологічного Відділу» та окремими серіями видань, по таких віддалах а) загальний (Кримський; Розвідки; він і Левченко: Знадоби до життєпису Руданського), б) арабський (Смирнов: Волзький шлях; Кримський: Вища освіта у арабів; Кезма: Арабська граматика; Кримський і Кезма: Арабські звістки Х в. про Русь); в) іраноіндійський (Баранников: Мова українських циган; Кримський: Історія Персії

та її літератури; Нерський театр, Марр; Нерський театр; т) тюркський (Кримський). Історія Туреччини та її письменства; Тюрки, іх мови та літератури (енцикл); (Кямаль: Матеріали до історії цехів у Криму).

Діялектологічна комісія. В. О. керівника О. Н. Синявський, секретар (нештатний) Парасунько. Видає «Діялектологічні збірники» (вип. I—II), окремі монографії (Кримський: Звенигородщина; Левченко—Казки з Поділля; Курило—діялектологічні студії.

Комісія історії мови. Склад особовий: М. М. Марковський (в. о. керівничого) та секретар. Видає серію «Збірників з історії мови» та монографії. Кримський і Шахматов: Нариси з історії української мови; Бузук: Історія укр. мови; Курило: До історії дифтонгів.

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА КОМІСІЯ

Київ, ВУАН

Голова акад. Корчак-Чепурківський О. В. Штатні наукові співробітники: 4; нештатні наукові співробітники 6. Комісія має секції: а) методів педагогічної праці, б) охорони здоров'я дитини і фізкультури, в) Бюро педагогічної інформації та консультацій. Комісія опрацьовує окремі питання методичного характеру, проводить досвідну роботу у школах для спостереження умов шкільної праці і т. інш. Передбачається розробити низку найактуальніших для сучасної школи проблем, організувати педагогічну консультацію і вивчати історію народної освіти на Україні.

КАТЕДРА ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА З КАБІНЕТОМ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА

Київ, вул. Жертв Революції, ч. 3

Голова акад. Новицький О. П., нештатний співробітник Конюбинська Н. А.

Катедра працювала над складанням мапи художньої промисловості та виявленням виробничих центрів народного мистецтва. Зібрано матеріал з термінології виробництва та елементів народного орнаменту; опрацьовано деякі питання з царини народного мистецтва.

КОМІСІЯ ДЛЯ ВИДАВАННЯ ПАМ'ЯТОК НОВІТНЬОГО ПИСЬМЕНСТВА

Голова акад. К. Студинський.

Склад: Філіпович П. П., Герасименко В. Я. і Самоненко Ф. М. Непостійних співробітників—10. Комісія працює головно над

вивченням творів Шевченка; видано т. IV акад. видання його творів, закінчено друком III том, друкується т. VI, під редакцією із коментарями співробітників Комісії видано декілька випусків «Літературної бібліотеки», «Вибрані твори Пушкіна» і інш. Видано т. I збірника, присвяченого теорії та історії письменства під заголовком «Література».

УКР. ТЕАТРАЛЬНИЙ МУЗЕЙ ПРИ КАТЕДРІ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА.

Київ, Музейний городок (Лавра)

Керівничий Рулін П. І. Нештатний науковий співробітник Кисіль О. Г. Музей має близько 26.000 експонатів.

Видано брош. П. Рулін Український Театральний Музей К. 1927, стор. 25. Закінчується друком: Річник Українського Театрального музею. Вип. I.

Музей готується тепер до відкриття в поширеному приміщенні. Разом із тим складається показчик-путівник по музею.

КОМІСІЯ ДЛЯ ВИЧУВАННЯ ВІЗАНТІЙСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА ТА ВПЛИВУ ЙОГО НА УКРАЇНІ, скрочено ВІЗАНТОЛОГІЧНА КОМІСІЯ

Голова—акад. А. Е. Кримський. В. о. керівника—проф. П. П. Кудрявцев. Учений секретар—постійний нештатний співробітник О. І. Полулях. Постійний нештатний співробітник—проф. М. І. Сагарда. Крім того, ще 12 членів комісії. Наукові завдання візантологічної комісії Всеукраїнської Академії Наук: дослідження візантійських впливів у різних галузях життя українського народу його творчості, головним чином в українськім письменстві, а в зв'язку з цим наукові розвідки в таких галузях Візантійознавства: а) візантійське письменство, б) освіта в Візантії, в) візантійське право, г) візантійське мистецтво та візантійська археологія, д) фольклор, е) соціальні взаємовідносини в Візантії, ж) аграрна справа в Візантії, з) взаємовідносини між народами, що оселяли Візантію, і національне питання в Візантії, и) економічні, політичні й культурні стосунки між Візантією й Україною та інш. Цю працю розподілено між членами Комісії.

В цей момент Комісія друкує 1-й випуск Візантологічного Збірника, куди входять праці членів Комісії та інших візантологів.

Редагування Збірника доручено проф. Кудрявцеву. Головна редакція належить голові Комісії.

Член Комісії О. Д. Дмитрієв складає показчика візантологічної літератури за останні 30 років.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ЄВРЕЙСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ВУАН

Київ, вул. Свердлова, 9/2

Засновано року 1926.

Керівник проф. Й. У. Ліберберг. Заст. його Штіф Н. І. Вчений секретар Ойслендер Н. Е. Має чотири секції: 1. Історична (керівн. Ліберберг й 4 наукові співробітники Юдіцький А. Д., Слуцький А. У.). 2. Філологічна (керівн. Штіф Н. І.). 3. Літературна (керівн. Ойслендер Н. Е., науковий співробітник Вінер М. Ф.). 4. Соц.-економічна—вакансія.

На бюджеті Наркомосу.

Інститут студіює єврейську історію, мову, літературу та економіку.

Звіти друкує в журналах і газетах, своїому «Бюллетені» «Ді рейте Велт», «Раренбільдунг», «Штерн», «Емес» та інші.

Видано: а) 16 №№ науково-дослідчого журналу «Ді Ідіше Шпрах», б) перший том збірника «Шрифтн», в) з №№ «Бюллетеню» Катедри.

До друку виготовлено низку монографій з історії, філології, педагогіки, мови та літературознавства, а також акад. видання творів Аксенфельда. 1/IX 1929 р. н. д. катедру євр. культури перетворено в н. д. Інститут.

ПОСТІЙНА КОМІСІЯ ДЛЯ СКЛАДАННЯ БІОГРАФІЧНОГО СЛОВНИКА ДІЯЧІВ УКРАЇНИ

Київ, ВУАН

Постійна комісія для складання Біографічного словника діячів працює в складі: Голова Комісії (вакансія) штатний співробітник комісії Могилянський А. М., постійні нештатні співробітники: Г. Л. Берго, В. О. Горков, О. О. Тулуб, П. П. Кудрявцев та І. П. Кринякевич; редактори відділів словника: О. М. Андріяшев, В. О. Романовський, Н. Д. Василенко-Полонська, Ф. Л. Ернст, П. І. Рулін, Д. М. Ревуцький. Комісія працює над систематичним збиранням матеріалу до біографічного словника діячів України і закінчує підготовлення до друку 1-ї том (діячі з прізвищами на літеру А).

ЄВРЕЙСЬКА ІСТОРИЧНО-АРХЕОГРАФІЧНА КОМІСІЯ ВУАН

Київ

Голова комісії—акад. Кримський А. Ю.; керівничий—Галант І. В.; штатний співробітник Рибінський В. П.; нештатні постійні співробітники: Бродський Д. П., Вайнштейн Д. І., Іваницький В. Х., Кудрявцев П. П.

Комісія вивчає історію єреїв на Україні за архівними документами. До плану робіт Комісії включено вивчення: 1) по-буту та економічного становища (єреїв XVI—XIX в. в.), 2) став-

лення царського уряду до євреїв; 3) утворення єврейських хліборобських колоній; 4) участі євреїв у революційному русі. Комісія друкує 2-й том її праць.

МУЗЕЙ УКРАЇНСЬКИХ ДІЯЧІВ НАУКИ ТА МИСТЕЦТВА

Київ, вул. Жертв Революції, 23

Заснувало Наукове Т-во у Києві в 90-х роках, при ВУАН існує з року 1922. За основне своє завдання має вішанувати та увічнювати пам'ять діячів, що діяльністю свою сприяли розвою української культури. Для цього Музей збирає весь меморіальний матеріал, що характеризує життя та творчість українських діячів науки та мистецтва українців і неукраїнців походженням, на Україні і поза межами її, до революції і тепер —діячів наук точних, гуманітарних, прикладних; діячів мистецтва пластичного і тончічного; діячів не лише найвидатніших, а всіх, хто ділами своїми заслужив на вішанування від нащадків.

Музей має одну штатну посаду консерватора і двох нештатних співробітників, яких не досить для розгортання великої роботи в Музей політосвіти та наукової.

На 1928-29 бюджетовий рік бюджет — 2.150 крб.

У цьому ж році Музей був відкритий виставкою, присвячену Нечеусві-Левицькому, для широких мас та піклальної молоді. Протягом всього року багаті матеріали музею використовували наукові співробітники та аспіранти для наукових робіт.

КОМІСІЯ ІСТОРИЧНО-ГЕОГРАФІЧНА

Київ, вул. Короленка, 54

Директор — Грушевський О. С., співробітники штатні: Баранович О. І., Ткаченко М. Н., Шамрай Г. С. Нештатні співробітники — Грушевська О. О., Жданова Н. М., Лорченко О. М., Шамрай С. В.

Комісія Історично-географічна розробляє питання історії заселення України та підготовляє історично-географічні описи окремих її районів. В зв'язку з цим вона збирає відомості про поселення та виготовляє статті про окремі поселення. Комісія має кореспондентів, від яких отримує місцеві записи та виписки з місцевих матеріалів. Комісія веде прилюдні засідання, на яких обговорюються праці комісії та зачитується виготовлені статті про поселення та розвідки історично-географічного змісту. Комісія видає «Історично-географічний збірник» із статтями своїх співробітників та кореспондентів.

Комісія на бюджеті ВУАН.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ АРХЕОЛОГІЧНИЙ КОМІТЕТ

Дійсні члени: Голова академ. Новицький О. П. Заступник голови Гамченко С. С. Вчений секретар Курінний П. П. Науковий співробітник Козловська В. Е., Айлю Ю. (Гельсінгфорс), Антонович-Мельник К. М. (Київ), Арне (Стокгольм), Барвінок В. І. (Київ), Безсмертний В. В. (Київ), Болтенко М. Ф. (Одеса), Пложевський С. С. (Одеса), Добровольський Л. П. (Київ), Еберт Макс (Кенігсберг), Ернст Ф. Л. (Київ), Зуммер В. М. (Харків), Кобелев О. В. (Київ), Крижановський П. Г. (Ленінград), академ. Кримський А. Ю. (Київ), Кричевський В. Г. (Київ), Лазоревська К. О. (Київ), Левицький Л. М. (Київ), Моргілевський І. В. (Київ), Мощенко К. В. (Київ), Носів А. З. (Київ), Осьмак В. О. (Київ), Попов П. М. (Київ), Різниченко В. В. (Київ), Середа А. Х. (Київ), Сичов М. П. (Ленінград), Тальгрен (Гельсінгфорс), Ткаченко М. М. (Київ), академ. Фомін А. В. (Київ), Федоровський О. С. (Харків), Шарлеман М. В. (Київ), академ. Шмідт Ф. І. (Ленінград), Щербина В. І. (Київ), Шугаєвський В. А. (Київ).

Нештатні співробітники: Новицька М. О., Щепотєва М. О., Венгрженовська Н. С., Коцюбинська Н. А., Білоцерківська К. І., Левицька Е. А., Спаська Е. Ю., Дмитров Л. Д., Кістяківський Л. С.

Звіти про виконання роботи, а також свої праці Комітет друкує у своїх спеціальніх виданнях, як: «звідомлення», «записки», «Fontes Artis Ukrainianicae», «Monumenta», Збірник окремих комісій (Тринільської, Софійської, Золотарської, Кавказознавства), «Записках Іст. філ. відділ ВУАН» та інших виданнях ВУАН.

БІБЛІОГРАФІЧНА КОМІСІЯ ВУАН

Київ

Заснована 1927 року. Заведена до штату 1929 р.

Президія: голова акад. Птуха М. В., товар. голови Постернак С. П., члени: Меженко Ю. О., Годкевич М. А. (уповноважений Комісії по м. Харкову), Рубінштейн С. Л. (уповноважений по м. Одесі), вчений секретар Сагарда М. І.

Видання Комісії—«Українська Бібліографія».

БІБЛІОТЕКА І ВІД. ВУАН ім. В. АНТОНОВИЧА

Установа існує при Історично-Філологічному Відділі ВУАН з березня 1919 р., як підручна бібліотека при всіх катедрах Відділу.

Штатний співробітник Антонович К. М. (керів.) 2 нештатні співробітни.

Завдання бібліотеки—обслуговувати всі катедри та комісії Історично-Філологічного Відділу; користуються з неї теж акаде-

міки та співробітники ІІ, інколи й ІІ відділів. Крім того, в читальні бібліотеки дається змога працювати студентам різних ВУЗ'їв, учителям та іншим науковим робітникам.

В основу бібліотеки покладено добірну книгозбірню В. Антоновича, з часом придбано ще з великої книгоzбірні та кілька тисяч окремих книжок; зараз числиться понад 40.000 зареєстрованих книжкових одиниць.

До цього часу виконано велику роботу над систематизацією всього книжкового майна, складено каталоги: алфавітний та систематичний; останній виготовлюється до друку.

ІСТОРИЧНЕ ТОВАРИСТВО НЕСТОРА ЛІТОПИСЦЯ

Київ, вул. Короленка, 54

Голова акад. Василенко Н. П., секретар—Маслов С. І. Товариство існує з 1872 р.; членів має 181. Мета товариства популяризувати історичні знання та провадити самостійні історичні досліди. Протягом останніх років члени товариства прочитали 39 доповідів, присвячених головне розробленню окремих історичних проблем Наддніпрянської України, зокрема Києва, а також різним справам книгоzнавства, історії, літератури й етнографії. Готується до друку черговий збірник товариства із звітом за 1914—1927 рр. і з конспектами доповідів, прочитаних у товаристві цим часом.

ІСТОРИЧНО-ЛІТЕРАТУРНЕ ТОВАРИСТВО ПРИ 1-му ВІДДІЛІ ВУАН

Київ, вул. Короленка 54, ВУАН

Засновано 1922 року. Тимчас. виконуюч. обов. голови акад. Лобода А. М., члени Президії проф. Дорошкевича А. К., проф. Якубський Б. В., проф. Філіпович П. П. (він і секретар Т-ва). Товариство має 50 членів; перебуває у віданні ВУАН. Коштів не має. Мета Т-ва допомагати науковому студіюванню історії української літератури з усіма допомічними дисциплінами 1922-1928 рр.; відбулося 92 засідання Т-ва, з 170 дошовідями, присвяченими, головно творчості Шевченка, Коцюбинського, Лесі Українки, Куліша й Франка. Звідомлення друкуються у звідомленнях ВУАН (в «Зап. Інст. філ. від. ВУАН»). Власного органу й видань Т-во не має. Більшість прочитаних на засіданнях доповідів надруковано у виданнях ВУАН, Держвидаву України, «Книгоспілки», «Слова» і інш. видавництва. Роботу провадиться під наглядом ВУАН, у тісному зв'язку з Комісією для видання пам'яток нової української літератури.

ПЕДАГОГІЧНЕ ТОВАРИСТВО ПРИ ВУАН

Київ, вул. Чудновського, 2

Голова—акад. Корчак-Чепурківський А. В. Секретар Шевчук А. А Товариство об'єднує понад 200 педагогів Києва. Має 12 секцій і комісій. Протягом останнього року прочитано 96 доповідів з окремих питань педагогіки та охорони здоров'я дітей.

УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ІНСТИТУТ КНИГОЗНАВСТВА (УНІК)

Київ, Пушкінська 8, кв. 8

Засновано 1919 року. Директор—Меженко Ю. О.; вчений секретар—Кондра С. Г. Секцій чотири: 1) історії книги (керує проф. Маслов С. І.); 2) соціології книги (керує проф. Балика Д. А.); 3) мистецтва й техніки книги (керує проф. Макаренко Н. О.); 4) бібліографії (наукові співробітники—Алексєв Т. П. і Шпілевич В. В.). У віданні Упрнауки НКО; на держбюджеті (1927-28 року—видано 22.700 карб.).

Завдання Інституту: досліджувати й вивчати книгоznавство взагалі й книгоznavstvo українське особливо; організувати бібліолоцічний науковий центр; розробляти й пропагувати наукові методи бібліолоцічної роботи; об'єднувати роботу українських бібліологів і допомагати їй. Способи виконання: постійний з'язок з міжнародними, чужоземними й українськими науково-книжковими установами та бібліологами; картотека й бібліотека українського друку; бібліотека й курси книгоznavstva, музей книги і т. інш. Відомості про наслідки роботи Інститут друкує в своїм органі «Бібліолоцічні вісті» (з 1923 р.) і в «Наука на Україні». За 1919—27 рр. Інститут падрuckenував, крім того, 46 окремо випущених книг і брошур з царини книгоznavstva. Року 1928-29 є думка, крім журналу, випустити ще 20 лазов по всіх секціях.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ІНСТИТУТ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Харків, вул. К. Лібкнехта, 33

Засновано 1926 року. Директор—акад. Багалій Д. І.; заст. голови—Пилипенко С. В.; вчений секретар—Айзеншток І. Я. Структура: шість основних кабінетів: 1) кабінет до-Шевченківської літератури; 2) кабінет біографії Шевченка (працює в складі Київської філії); 3) кабінет вивчення творчості Шевченка; 4) кабінет по-Шевченківської літератури (працює в складі Київської філії); 5) кабінет по-Жовтневої радянської літератури; 6) кабінет біб-

ліографії. Внутрішній склад кабінетів і особовий склад—у стадії організації (до 1928 року Інститут не мав приміщення); найближчу участь у роботі Інституту, крім вищезазначених осіб, беруть: Коряк В. Д., Річицький А. А., Плевако М. А., Теківський П. І. і Шамрай А. П. Інститут має філію в Києві (див. окремо). Перебуває у віданні Українауки НКО. На держбюджеті (1927-28 року) близько 25 тис. карб.).

Завдання Інституту—вивчати й зосереджувати матеріали та документи з нової української літератури взагалі і про Шевченка зокрема, а також робити наукові дослідження їх і популяризувати, з погляду матеріалістичного розуміння історичних та історично-літературних явищ і процесів. Передусім Інститут вивчає Шевченкове життя і діяльність на тлі його доби, а потім і взагалі нову українську літературу XIX—XX століть та літературно-громадський рух на Україні. Інститут має переважне право на концентрацію всіх матеріалів про Шевченка. 1926-27 року виявлено всі матеріали, які є в СРСР з літератури до Шевченківської доби; виготовлено 1-й щорічник Інституту: опрацьовано матеріал для II; випущено 7 №№ популярних видань окремих Шевченкових творів з коментарями, виготовлено серію спогадів про Шевченка; організовано при кабінеті сучасної літератури комісію для вивчення читача, архівну комісію й комісію живого слова (збирати пам'ятки сучасної усної творчості); організовано бібліотеку (1.500 т.) і рукописно-меморіальний відділ, що має у себе автографи та рукописи Шевченкові, Кулішеві, Щоголіва, Самійленкові, Нечуй-Левицького, Ганни Барвінок, Тесленкові, архів О. О. Потебні, тощо. До складу відділу належать також архіви літ. організацій і журналів («Плуг», «Гарт», «Червоний Шлях» і інш.). Звіти про поточну роботу Інститут друкує в «Наука на Україні» і в загальній пресі. Найближчим часом має бути впорядкований і відкритий меморіальний відділ, а також будуть зосереджені в Інституті всі історично-літературні матеріали УСРР, що стосуються роботи Інституту. Інститут береться також виготовити до видання в ДВУ українських класиків—Марка Вовчка, Куліша, Стороженка, Панаса Мирного й революційних письменників—Елана, Чумака, Михайличенка, Заливчого.

КІЇВСЬКА ФІЛІЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Київ

Засновано 1926 року. Керує проф. Дорошкевич О. К., секретар—Навроцький Б. О.; дійсний член Філіпович П. П.; наукові співробітники—Навроцький Б. А. і Новицький М. М.; аспірант—Лебідь А. Д. Структура: 1) кабінет для студіювання Шевченкового

життя, 2) кабінет для вивчення до-Жовтневої літератури, 3) секція для вивчення поетики Шевченка і 4) секція для вивчення зв'язків творчості Шевченка з по-Шевченківською літературою.

Протягом двох років свого існування філія працювала тільки в царині Шевченкознавства і почасти в царині до-Жовтневої літератури (студіювання творчості Марка Вовчка). Зібрано архівні матеріали з цих галузей; роботи опубліковано в 1-му томі «Праць»; передбачено видати архів Марка Вовчка і зробити низку монографічних досліджень М. Новицького, Б. Навроцького, О. Дорошкевича і А. Лебедя. Звіти друкується в «Працах» Інституту.

**НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА МОВОЗНАВСТВА
ім. О. О. ПОТЕБНІ ПРИ ХАРКІВСЬКОМУ ІНСТИТУТІ НАРОДНОЇ
ОСВІТИ**

Харків, вул. Вільної Академії, ХІІО

Засновано 1922 року. Керує проф. Ріттер П. Г.

Секцій три: 1) порівняльного мовознавства (кер. Ріттер П. Г., дісл. член—Маслов М. О., наукові співробітники—Гавриленко В. Д., Зарецький А. І.), 2) українська мова (кер. проф. Синявський О. Н., наукові співробітники—Німчинов К. Т., Сулима М. Ф., Йогансен М. Г., аспіранти—Наконечний Н. Ф., Капустянський І. Н., Ткаченко В. Д.), 3) російська й слов'янські мови (кер. проф. Булахівський Л. А., дісл. член—Зеленін Д. К., наукові співробітники—Невзорова В. Ш., Патокова О. В., Фінкель О. М., аспіранти—Веселовська З. Н., Загорянський Ю. В., Каганович Н. А., Троян І. Л.). Відає катедрою Упрнауки НКО'су.

Катедра вивчає, головно народні українські товірки, особливо на Лівобережжі; зібрано багатий діалектичний матеріал на Харківщині, Полтавщині, Дніпропетровській округі. Мета—використати народну мову для мови літературної, для науково-технічної термінології і для організації науково-літературної мови на основі народної. Звідси друге завдання—вивчити літературну мову взагалі і мову окремих письменників.

Звіти катедра друкує в «Наука на Україні». 1927 року надруковано «Наукові записи ХІД катедри мовознавства» з працями співробітників катедри.

Найближчим часом мають бути виконані такі роботи: вивчення діалектів окремих місцевостей і зокрема мови колишні. Слов'яно-сербського повіту (в зв'язку з цим питанням про вплив сербської мови на українську), вивчення Шевченкової мови; складання виробничих словників з окремих специальностей; в секції російської мови—вивчення мови та стилю Леніна; вивчення мови українських письменників, що писали російською мовою, і т. інш. Передба-

чається організувати нові секції—романської, німецької та живих східних мов.

УКРАЇНСЬКА КНИЖКОВА ПАЛАТА

Харків, вул. Артема, 29

Засновано 1922 року. Склад її: 1) ред. бібліографічний відділ з архівом укр. друку, картотекою і редакцією періодичного органу, 2) контрольно-експедиційний відділ, 3) центральне бюро статистики та друку і 4) бюро для обміну книг з-за кордоном (у стадії організації). Директор—Годкевич М. О., зав. ред. бібл. відділом—Капустянський І. Н., зав. ц. бюром статистики друку—Козаченко А. І. Палата у віданні НКОСу, бюджет на 1927-28 р.—35.000 карб. Працює над вивченням статистики та динаміки друку УСРР з погляду його кількісного та якісного складу. Результати своєї роботи друкують в періодичному органі «Літопис українського друку» (за три роки вийшло 131 друк. аркуш.). Готується «Щорічник укр. книги» (систем. показник) і статистика укр. друку за 10 років. Із монографій видано: А. Козаченко «Книжная продукция УСРР 1923—26 г. Року 1926-27 провалилось поточну реєстрацію друкованих творів УСРР, статистику друку (поточну та чорівняльно-історичну), бібліографічну консультацію в справах вивчення народнього господарства, політичного життя та культурного будівництва.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ІСТОРІЇ ЕВРОПЕЙСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ПРИ ХАРКІВСЬКУМУ ІНО

Харків, вул. Вільної Академії, ХІНО

Засновано 1922 року. Почесний голова акад. Бузескул В. П., керівник—проф. Семковський С. Ю. Секції три: 1) історії західно-европейської культури (керів. Гольдін М. С., наукові співробітники—Пакуль М. М., Лозовик Г. Н. і Чучмарський В. І.; аспіранти—Олександренко Л. В., Кіктев А. Я., Гладнєв П. Т.); 2) античної культури (керівн. Костянтинопольський М. Л., дійсні члени—акад. Бузескул В. П., проф. Кагаров Є. Г. (ЛГР); наукові співробітники—Державін В. Н., Кацевалов А. С.) і 3) методології наук (керівн. Рудаев Б. Я., дійсні члени—Семковський С. Ю., Коринський В. М., наук. співробітник—Філіпов А. П.).

Відає катедрою Українаука НКОСу; бюджет (1927-28 р.)—700 карб. 1926-27 року видано 2 вип. «Наукових записок н. д. катедри історії європейської культури». Звіти про свою роботу катедра друкують в «Наука на Україні».

КІЇВСЬКА НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Київ, вул. Короленка, 37

Засновано 1924 року. Голова акад. Грушевський М. С.—Дійсні члени: проф. Грушевський А. С., проф. Клименко П. В., Щербина

В. І. (чл. кор. УАН); наукові співробітники: Баранович А. І., Ткаченко М. М.; аспіранти: Глушко С. В., Ігнатієнко В. А., Шамрай С. В., Антипович К. Е., Каминський В. Я., Крачковський М. Ф., Окіншевич Л. О., Степанішина О. М., Гладківський П. С., Єфимовський В. С., Кияниця П. А., Кравцов Д. Є., Кравченко І. І., Нечипоренко П. І., Юркевич В. Д.—катедра у віданні Упрнауки; на держбюджеті (1927-28 р.—1900 карб.).

На 1928-29 рр. катедра поставила собі такі завдання: досліджувати соціально-економічний розвиток України в останні три століття, 1625—1925, а також ті культурні й політичні процеси, що розвивалися на цій економічній основі, щоб, поглиблюючи та поширяючи раз-у-раз це дослідження, охопити по змозі всю територію українського розселення в його природних, фізичних, господарських і колонізаційних межах. Крім того, на найближчий час поставлено такі спеціальні завдання: 1) систематичне збирання матеріалів, що стосуються другої половини XVII в. (за 1926 р. зібрано Львова й Krakova); 2) розроблення активного історичного матеріалу для пізнання соц.-ек. історії Лівобережної України XVIII в.; 3) дослідження економіки Правобережжя в другій половині XVIII і першій половині XIX в.; 4) вивчення аграрних стосунків та економічного побуту селян напередодні реформи 1861 р. і після неї; 5) економіка українського міста XVIII—XIX в.в.; 6) соц.-економічні стосунки в Західній Україні, головно, в Галичині XIX—XX в.в.; 7) історія української історіографії XVIII—XIX в.в.

Результати роботи надруковано в 1-му томі праць катедри «Студія з історії України», вид. 1926 р.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ім. АКАД. Д. І. БАГАЛІЯ ПРИ ХАРК. ІНСТИТУТІ НАР. ОСВІТИ

Харків, Технологічна, 7

Засновано 1922 року. Керівн. акад. Багалій Д. І.; секретар—Водолажченко О. Г. Катедра має чотири секції: 1) історії України (зав. Багалій Д. І.); 2) історії Росії (проф. Веретеников В. І.); 3) історії українського права (проф. Максименко Н. О.) і 4) етнографії та краєзнавства (проф. Ветухов О. В.). Дійсні члени: Барвінський В. А., Іванов Е. М., Мірза-Авак'янц, Оглоблін, Максимович; наукові співробітники: Горбань, Романовський, Дубровський, Татарінова, Водолаженко, Шманкевич, Білецька, Ковалевський А., Ковалевський П., Данківська, Єрофеєв, Гапцова; аспіранти: Назарець, Козаченко, Лагодовська, Рєдін, Соловей, Левицький, Сіяк, Гніш, Савостьянов, Червяк, Пилипенко, Риженко, Дащкевич. 1927 р. до катедри приєднано Одеську секцію історії України: керів. проф. Слабченко, аспіранти — Хайт, Князев, Слабченко, Бровер, Рубінштейн, Ковбасюк. Катедра перебуває у віданні Упрнауки НІОСУ; на держбюджеті (1200 карб.—1927-28 р.).

Катедра працює над вивченням соц.-економ. історії України та Росії, переважно в XVII—XVIII в.в. Етнографічна Секція почала працювати над темою «нехліборобські промисли селянської людності на Полтавщині» і призначила розробити другу тему «Обслідування кустарно-ремісничої промисловості на Харківщині».

Результати роботи по всіх секціях катедра друкує в «Наукових збірниках Харківської Науково-Дослід. Катедри історії української культури» (до 1928 р. вийшло 7 томів). Звіти про поточну роботу друкує в «Наука на Україні» і в загальній пресі.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ІСТОРІЇ КУЛЬТУРИ Й МОВИ ПРИ НІЖЕНЬСЬКОМУ ІНО

Ніжин, Чернігівської округи, ІНО

Засновано 1922 року. Керівник проф. Резанов В. І. П'ять секцій: 1) античної культури (керів. проф. Покровський О. І.), 2) української й російської історії (керівн. проф. Бережков М. М.); 3) української мови й літератури (керівн. проф. Рихлік Є. А.), 4) російської й загальної літератури (керівн. Резанов В. І.), 5) педагогічно-педагогічна (керівн. проф. Колубовський Я. М.). Дійсні члени: проф. Турцевич І. Г. (ант. культура), проф. Грузинський О. С. (укр. мова й література). Наукові співробітники: Карпеко О. О. (Київ), Штепа К. Ф., Бризов А. Г., (він і секретар катедри), Куїс М. Г., Кукаркін В. В. Аспіранти: Алексеев Ф. І., Чухтицький В. К., Фесенкіо В. А., Кліміша П. Т., Навловський І. Я., Костенецький Г. Є., Пулинець А. С., Одарченко П. В., Ладухін М. Ю., Лозовик Г. Ф., Рябко М. А., Бутко Г. Д., Косенко М. С., Борисенко С. Ю., Кононенко П. О., Котляров В. П., Куїс А. М., Проценко Н. Ф.

Відає катедрою Упрнаука НГОС'у; на держбюджеті (1927-28 р. — 10.000 карб.). Відомості про роботу — в «Бюллетені н.-и. кафедри» (друк. на склографі, коло 10 аркуш.), в «Науці на Україні» 1927 р. № 2-4; результати роботи окремих співробітників — у «Записках Нежинського ІНО», у виданнях ВУАН і інш.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА ПРИ ХАРКІВСЬКОМУ ІНСТИТУТУ НАРОДНОЇ ОСВІТИ

Харків, вул. Вільної Академії, ХІНО

Засновано 1926 р. Керівник проф. Білецький О. І. Має чотири секції: 1) теорії й методології літератури (кер. Білецький О. І., наукові співробітники: Лезін Б. А., Габель М. О., Чучмаров З. І., Розенберг О. Г., Державін В. М., аспірант Доленко М. В.), 2) української літератури (керів. Плевако М. А., наукові співробітники: Тиховський П. І., Шамрай А. П., Ткаченко І. М., Панченко М. Ю., аспіранти: Ізотов І., Майфет Г., Петренко П., Савченко С., Панов А., Нече-

дужа М., Гребінник, Чернець, Тищенко), 3) російської літератури (керів. Жінкін М. П., наукові співробітники: Самарін М. П., Айзеншток І. Я., Єфімова З., аспіранти: Федоровська М., Івановська А., Легавко М., Ерохін В., Сорокін В., Скляров Н., Стройлов), 4) західно-європейських літератур. (керів. Плесський М. Г., наукові співробітники: Лейтес О. М., Сірокомська Н. І., аспірант Утевський С.). У віданні Українки; на держбюджеті (з 37 душ особового складу дістають зарплату та стипендію 13; 1927-28 р. на опер. видатки—700 карб.).

Основні питання роботи: а) теорія й соціологія літературних стилів, б) теорія й соціологія читацького смаку, в) російсько-українські літературні взаємовідносини. Власного органу катедра поки не має і праці свої публікувала в «Наукових записках катедри історії української культури», в «Наукових записках катедри історії європейської культури» і окремими збірниками (напр. «Русский романтизм» (Лтр. 1927 р. вид-во «Академія»). Звіти—в «Науці на Україні».

Найближчого п'ятиріччя катедра має провадити далі роботу над темою «а», з'явивши її щодо матеріалу з сучасними літературами СРСР і Західу, наблизити роботу теоретичну до потреб методичного викладання літератури в сучасній школі і тісніше з'язнати загальну роботу катедри з роботою літ-письменницьких організацій і педагогів-словесників.

КИЇВСЬКА НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА МОВОЗНАВСТВА

Київ

Катедра має відділи: мовознавства і історії літератури. Перший відділ має секції: загального мовознавства, історії української мови й слов'янського мовознавства; другий відділ має дві секції: української літератури й західної літератури.

Особовий склад катедри: А. Ю. Кримський (керівн. катедри та відділу мовознавства), А. М. Лобода (керівн. відділу історії української літератури). Дійсні члени: проф. М. К. Грунський, М. Я. Калінович, С. І. Маслов, С. В. Савченко, наукові співробітники: В. Я. Гнатюк, О. К. Дорошкевич, М. С. Драй-Хмара, М. К. Зеров, П. М. Попов, Є. А. Рихлік, П. П. Філіпович, Б. В. Якубський; аспіранти: В. В. Більт, Л. І. Білозерова, О. Ф. Бургарт, В. К. Дем'янчук, М. Є. Іваненко, С. Г. Козуб, А. Д. Лебідь, Г. А. Левченко, І. В. Лютій, Н. І. Ліперовська, Б. О. Навроцький, М. М. Новицький, В. П. Петров, П. І. Рулін, Є. А. Сабадир і П. Н. Лозінсь.

Катедрою відає Упрнаука, вона видав її кошти на її утримання (1927-28 р.—700 карб.). Праці співробітників катедри надруковано в журналах: «Записки історично-філологічного відділу УАН», «Життя й революція», «Нова громада», «Бібліографічні вісті».

«Етнографічний вісник», «Червоний шлях», збірник «Іван Франко», збірник «Шевченко та його доба», «Україна», «Збірник на пошану акад. Багалія».

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА

Київ, Інститут Народньої Освіти

Засновано 1925 року. Має секції в Харкові. Керівник—акад. Новицький А. П.; дійсні члени: Гордеев Д. О., Квітка К. В., Ернст Ф. Л., Таранушенко С. А., Зуммер В.; наукові співробітники: Кісіль О. Г., Івасюк М. І., Морглевський, Курінний І. І., Вроня Г. Г., Якубський Б. В., Рулін П. Аспіранти: Коцюбинська П. А., Павленко М. С., Мулявка Л. Д., Сінько Є. Ю., Щепотьєва М. О., Степанова С. Ф., Масютин Ю. Н., Борик С. С., Лящевич А. І., Білощерківський Т. З.

ХАРКІВСЬКА СЕКЦІЯ НАУКОВО-ДОСЛІДЧОЇ КАТЕДРИ МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА В КИЇВІ

Харків, вул. Вільної Академії, 6/8

Засновано 1926 року. Має три підсекції: 1) мистецтва України, 2) кавказько-візантійського мистецтва, 3) мистецтва Ісламу. Керівник Секції—проф. Гордеев Д. П.; секретар—Берладіна К. А. Секція українського мистецтва—керівник проф. Таранушенко С. А., наук. співробітник Берченко Є. В.; секція кавказько-візантійського мистецтва—керівник проф. Гордеев Д. П., наукові співробітники—Берладіна К. А., Івановська Т. А., Лейтер М. Ю., Нікольська є. А., аспірант—Степанова С. Ф.; секція Ісламу—керівник проф. Зуммер В. М. аспірант—Вязьмітіна М. І. Секція у віданні Упрнауки НКО; бюджет (включаючи зарплату співробітникам)—3420 карб. Останнім часом секція працювала над збиранням матеріалу стародавнього мистецтва, архітектури, фотографій, обміряла та зарисовувала її описувала архітектурні пам'ятки України, Кавказу, Криму й Туркестану, а також опрацьовувала зібрани матеріали. Передбачається обслідувати пам'ятки будівництва Слобідської України, обробити пам'ятки народної живописі тощо. Звіти про роботу друкується в журналах «Східний Світ», «Наука на Україні» у виданнях Кавк. Істор. Археол. Ін-ту, в анкетах «Вісника Академії Наук» і інш.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА УКРАЇНОЗНАВСТВА

Дніпропетровське, Інститут Народньої Освіти.

Засновано 1922 року. Має секції: 1) загальній історії; 2) історії робітничих і селянських рухів; 3) української історії і 4) історії української літератури та мови. Особовий склад катедри: проф. Яворницький Д. І., професори: Бречкевич М. В., Пархоменко В. А.,

Злотников М. Ф. і Єфремов І. А.; науковий співробітник Євстафієв
Д. Н. і 7 аспірантів. Катедра перебуває у віданні Упрацюки НКОС'у.
Бюджет 700 карб. у 1927-28 р. (на операц. видатки). Катедра вив-
чає пам'ятки місцевої старовини та побут степової України. З-по-
між найважливіших праць катедри треба відзначити такі: «Архівні
матеріали XVIII століття з історії запорізьких козаків та колоні-
зації запорізького краю» (акад. Яворницький), «Дніпрові пороги»,
«Матеріали з української етнографії», «Словник української народ-
ної мови» (акад. Яворницький), «Політика гетьмана Са-
мойловича» (проф. Пархоменко); цукроварницька промисловість Ро-
сії в період континент. бльокади (проф. Злотников). Співробітники
катедри брали участь в експедиції для вивчення пам'яток старо-
вини по території Дніпрельстану, роботою тією керував акад. Явор-
ницький. Праці катедри друкується в виданнях ВУАН та в запис-
ках Дніпропетровського ІНО, журналах «Літопис революції»
«Східний Світ».

МУЗЕЙ ТА БІБЛІОТЕКИ

АРТЕМІВСЬКИЙ ОКРУЖНИЙ КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ ім. АРТЕМА

Артемівське

Засновано 1924 року. Музей має відділи: промисловості та сільського господарства, природи, історії і мистецтва.

Завідувач—Часовников І. Музей у віданні Окрінспектури Народовіти. Бюджет на 1928-29 р.—2.913 карб. Провадить роботу над зборанням матеріалів, що характеризують природу та економіку округи. Музей виготовлює до друку опис Артемівської округи. Звіти надруковано в журналі «Освіта Донбасу».

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ОКРУЖНИЙ МУЗЕЙ

Біла Церква, Замок

Засновано 1925 року. Має відділи: геологічний, історичний, етнографічний, сільсько-господарський і мистецтва. Завідувач—Іванов Ф. М. Музей працював над збиранням експонатів і матеріалів. Виготовлено такі роботи: «Історія музею», «Провідник по музею». Надалі музей має вивчати історію Білої Церкви, кустарну промисловість і ганчарництво краю, а також робити археологічні розкопки. Бюджет на 1928-29 р.—6.000 карб.

БЕРДИЧІВСЬКИЙ ИСТОРИЧНО-КУЛЬТУРНИЙ ДЕРЖАВНИЙ МУЗЕЙ-ЗАПОВІДНИК

Бердичів, Кармелітанська вулиця, 23.

Засновано 1926 року. Зав. Мовчановський Ф. М. Відає музеєм Наркомос. Фінансується з місцевого бюджету. Музей робив обслугування корисних копалин округи.

ВІННИЦЬКИЙ ИСТОРИЧНО-ПОБУТОВИЙ МУЗЕЙ

Вінниця, вулиця 9-го січня, № 13

Засновано 1919 року. Має такі відділи: етнографічний, історичний, археологічний, відділ культів, історії революції і сільського-

шодарський. Наукові співробітники: Брілінг Г. В., Нарушевич М. Ф., Широкий І. П.; зав. музею—Г. В. Брілінг. Бюджет на 1928-29 р.—4.819 карб. Музей провадив роботу над вивченням ганчарства на Гайсинщині; обслідувано понад 100 старовинних будинків у Вінниці і ряд старо-українських церков з погляду їхніх архітектурних особливостей, крім того проведено низку інших робіт.

ВОЛИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МУЗЕЙ

Житомир, Лермонтовська вулиця, 13

Засновано 1900 року. Має відділи: геологічний (зав. геолог—Бальський С. В.), ботанічний (зав.—Башинська М. М.), зоологічний, етнографічний (зав.—Кравченко В. Г.), історичний (зав.—Іллюченко Г. Ф.), археологічний (зав.—Левицький І. Ф.), мистецтва (зав.—Антонов Д. Є.) і бібліотеку (зав.—Кудрицький М. П.). Директор музею—Мефедова Ф. В., секретар—Червінський О. П., співробітників—11. Музей у віданні Н. К. Освіти. Бюджет на 1927-28 р.—28.015 карб. Основні роботи: геологічні дослідження корисних копалин для складання геологічної мапи Волині, крім того складання списку рослин і фавни Волині. Праці музею надруковано в «Записках Волинського Інституту Нар. Освіти». Співробітники музею брали участь в експедиції Геологічного Комітету і в пром. розвідках тресту Порцеляно-Фаянс-Скло.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКИЙ МУЗЕЙ

Харків, вулиця Фр. Енгельса, 10

Засновано 1924 року. Музей має 8 відділів: загальний з 7 п/відділами, відділ хліборобства з 8 п/від., відділ тваринництва з 10 п/від., лісовий відділ з 8 п/від., відділ державного майна і землевпорядкування з 4 п/від., відділ с.-г. техніки з 4 п/від., відділ кооперації з 10 п/від., торгово-експортовий відділ з 3 п/від. Основні матеріали музею—експонати, що виготовили до Всесоюзної С.-Г. Виставки у Москві 1923 р. НКЗем, земортані, досвідні установи і інші організації. Директор музею—Луц'кевич; фахівці—агрономи: М. М. Кузьменко, І. А. Ващугін, С. А. Тропко. Музей у віданні НКЗему УСРР, фінансується з державного бюджету. Основне завдання музею—відображати в себе всі моменти й напрями с.-т. дійсності та організаційно-економічної роботи над розвитком та поліпшенням сільського господарства, висвітлювати пляново-організаційні заходи с.-т. будівництва й земельної політики, а також висвітлювати досягнення науки та практики в справі раціоналізації с.-г. промислу й просування с.-т. знань у хліборобське населення. Музей одівуде пересічно 20.000 чоловіка на рік. Загальна вартість експонатів 30—35 тис. карб.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ІСТОРИЧНИЙ МУЗЕЙ ім. Т. ШЕВЧЕНКА

Київ, вулиця Революції

Засновано 1899 року. Наукові робітники музею: Заклінський Р. Р., (директор музею), проф. Ернст Ф. Л. (зав. худож. відділу), Козловська В. Є. (зав. археолог. відділу), Мощенко К. В. (зав. відділу інш. мистецтва), Пилипенко Б. К. (зав. історично- побут. відділу), Онищук А. І., Колщуняк Г. М., Артюхова А. В. Відає музеєм Університета.

Останніми роками музей провадив такі роботи: робив археологічні розкопки на Київщині та Гуманщині, обслідував сільську архітектуру на Поділлі, на Полтавщині і інші. У пляні шоточного року нарисовано роботи з археології (Фастівський район, Біла Церква), обслідування Чернігівської та сусідніх округ з історично- побутового погляду, обслідування селянського будівництва на Поділлі, на Полтавщині. Крім того у ш'ятирічному пляні своєї роботи музей передбачає: досліджувати Трипільську культуру, наглядати за археологічними внахідками шід час комунікаційних робіт, робити пораджене обслідування України, досліджувати селянську архітектуру на Україні, ганчарство на Полтавщині і інші. Праці свої музей друкує в журналах: «Життя й Революція», «Бібліографічні Вісті», «Зап. Бібл. Т-ва», а також і окремими виданнями.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ТОРГОВИЙ МУЗЕЙ

Київ, Червоний майд., № 2-б

Засновано 1926 року. Завдання музею—систематизувати і вивчати зразки товарів і матеріалів українських гринків. Особовий склад: І. В. Каганов (директор), Б. І. Емдіна (заст. дир.), І. І. Лерман, В. Д. Удовенко, Є. П. Бойко, проф. Б. К. Енкен. Фінансують НКТорг і Ярмарком. Виконано такі роботи: «Накладные расходы и оптово-розн. цены в совет. торговле», «Организация магазина», «Як краще влаштувати крамницю» (І. І. Каганов); «Хмелевой рынок», «Ресурсы меда и воска на Украине», «Перспективы экспорта пеперомолочных продуктов Лесостепи Украины» (І. І. Лерман), «Хлебный рынок Украины (І. Давідсон), «Рабочая кооперация Правобережья в 1926-27 г.» (В. А. Биховський), «Каолиновый экспорт и каолиновая промышленность Украины» (С. М. Цейтлін), «Стандарты печеного хлеба» (проф. Майзельс), «Украинский рынок смолы и склизидара» (М. Воль). Проводиться вивчення млинарства на Україні, хлібної торгівлі, ринку хмелиу тощо.

При музеї організовано виставку зразків товарів, лібраторію і майстерню для вивчення техніки роздрібної торгівлі.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТРАЛЬНИЙ КООПЕРАТИВНИЙ МУЗЕЙ

Київ, вулиця Нероновича, 24

Засновано 1923 року в Харкові. З 1926 року музей перебував в Києві. Має відділи: I) Всеукраїнська Центральна Наукова Коопе-

ративна Бібліотека, основний фонд її становить «Кооперативна Україна». Бібліотека ця має такі відділи: а) бібліотека кооперативних діяграм і картодіяграм (до 3.500 примірн.), б) бібліотека коопераційних діяпозитивів (3.000 штук); в) бібліотека кооперативних фотографій (до 5000 шт.); II) Архів кооперативних матеріалів; III) постійна Всеукраїнська кооперативна виставка (з 14 відділами: споживчої кооперації, с.-г. кооперації, кустарно-промислової і інших галузів кооперації).

Директор музею—проф. Токаревський М. Д., охоронець архіву—Савіч А. П. (історик). Музей фінансирує Центральна Кооперація Спілка УСРР. Звіти про свою роботу музей друкує в «Записках Київ. Коопер. Інституту», в «Працях Н. Д. Катедри Кооперації». Надалі гадає видавати власний «Щорічник Всеукраїнського Кооп. Музею».

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ СОЦІЯЛЬНИЙ МУЗЕЙ ім. АРТЕМА

Харків, вулиця Вільної Академії, 68

Засновано 1922 року. Має з відділи: природніх умов, промислових сил та виробничих можливостей і охорони здоров'я (з півд. охорони праці). Особовий склад: директор—Г. В. Каходський; співробітники—М. Г. Філянтський і Я. К. Боронов. Фінансирується з держбюджету (24250 карб. на 1927-28 р.). Музей організує обслідування родовища будівельних матеріалів на Волині, Ківишині і Дніпропетровщині. Надалі має обслідувати родовища корисних копалин УСРР.

ГАДЯЦЬКИЙ МУЗЕЙ ім. М. П. ДРАГОМАНОВА

Гадяче, Роменської округи

Засновано 1921 року. Зав. музею—Кононенко О. О. Відає музей Окрінспектура Наросвіти. Бюджет на 1928-29 р.—737 карб. Відділи: історично-меморіальний, художній, керамічний, етнографічний, нумізматичний, природничий, археологічний, революційний і шкільний.

ДЕРЖАВНИЙ КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНИЙ ЗАПОВІДНИК «ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙНИЙ ГОРОДОК»

Київ, Печерське

Засновано 1920 року. Відділи має такі: культив, металло та каменно, шкірята та текстилії, живописі, письма та друк, нумізматики, архітектури і музей української старовини. Склад наукових співробітників: Курінний П. П. (директор), Мортлевський І. В., Мощенко К. В., Попов П. Н., Потоцький П. П., Шугаєвський В. А., Ношицька М. А., Касперович Н. І., Кржемінський К. І., Більська А. І., Трипільський Д. М. Бюджет на 1928-29 р.—92572 карб. Заповідник у

віданні Укр. Наук. Науково-дослідча робота концентрувалася головно на вивченні Лаври, для чого року 1929 засновано при Заповіднику Комісію для дослідження Лаври, де опрацьовується матеріали музеїв і архівні джерела, що стосуються історії економіки України, монастирського землеволодіння і т. інш. Залоздник уряджує в експедиції збирати матеріали із Поділля, Бердичівщину, Чернігівщину, Кременчукчину і інш. Обслідувано ряд архітектурних пам'яток. Були також експедиції і в Туркестан розшукували експонати з окремих культів; крім того роблено розкопи: неоліту, великоінзівських скелів у Лаврі і «варязьких» печер. Поточного п'ятиріччя передбачається провадити такі роботи: визбирати культурні й історичні цінності на Волині, Шевченківському, Полтавщині, Чернігівщині, Донбасі і на Кубані, експедиції до Криму, Туркестану, Сибіру, Тібету і в Індію, щоб поповнити експонати східніх релігій; розкопи: Трипільської, Скітської і Сарматської культур, «варязьких» печер і інші роботи. Видано міжмузейного збірника: «Український Музей т. I», виготовлюється до друку праці «Т-ва Дослідників Лаври».

ДЕРЖАВНИЙ ХЕРСОНСЬКИЙ ІСТОРИЧНО-АРХЕОЛОГІЧНИЙ МУЗЕЙ

Херсон, Червоноармійська, 12

Засновано 1890 року. Має відділи: палеонтологічний, археологічний, художній і нумізматичний. Зав. п/від. скіто-сарматського і художнього—Фабрициус І. В.; зав. п/від. палеонт., доістор. і нумізмат.—Доброзвольський А. В.; зав. п/від. антич., середніх віків, татар, і україн.—Крисін Г. Т. Відає Укр. Наука. Бюджет—7000 карб. (1927-28 р.).

Музей складає археологічну мапу північ. частини Надчорномор'я. Робить розкопи на Аджігіляльському городищі, кургані Лук'янівці в Снігирівському районі і по інших місцях Херсонщини. Праці свої друкує у «Вестнике Одесской Комиссии Краеведения», і «Бюллетені Каб. Антроп. і Ентомолії Укр. Ак. Наук». Низку праць передано до Всеукр. Археолог. Комітету, але їх ще не надруковано. Музей бере участь в експедиції для обслідування Дніпрельстану.

ГЛУХІВСЬКИЙ ОКРУЖНИЙ МУЗЕЙ

Глухів, Вулиця Леніна, 68

Засновано 1920 року. Має відділи: археологічний та історичний, етнографічний, біологічний, виробничий і рев. руху. Фінансується з місцевого бюджету. Завідувач музею—Морачевський Я. Н. (природник). Працює музей в справах археології місцевого краю і вивчає кустарні промисли, зокрема деревообробне виробництво. Надалі має робити обслідування природних багатств і культурних

пам'яток округи. Звіти про свою роботу друкує в бюллетені Глухівської окружної спектакури Нароносвіти.

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ КРАЄВИЙ ІСТОРИЧНО-АРХЕОЛОГІЧНИЙ МУЗЕЙ

Дніпропетровське, майдан Жовтневої Революції, 2

Засновано 1905 року. Директор—акад. Д. Я. Яворницький; наукові співробітники: Харницький Д. І. (Істор. Запоріжжя), Пархоменко В. О. (Істор. України). У Відданні Головнауки. Фінансується з держбюджету і спец. коштів. Бюджет (на 1927-28 р.)—25660 крб.

Збирає матеріали з історії, економіки, етнографії і археології краю. Звіти друкує в «Збірнику Дніпропетровського Працового Музею».

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ХУДОЖНІЙ МУЗЕЙ

Дніпропетровське, проспект К. Маркаса, ріг Короленківської вул., 101.

Засновано 1914 року. Відділи: Західно-европейський, російська школа, з 1-ої чверті XIX століття, експонати її шейзаж, живопис, скульптура, кераміка, графіка й бронза. Музеєм відає Окрнаросвіта. Бюджет—10.000 крб. (1927-28 р.). Завідувач музею—Мейстер А. Л. науковий співробітник Коренев В. В. Музей провадить велику роботу над виявленням і визбируванням художніх речі по окрузі. Відновлено її науковою розробленою близько 200 експонатів, головно живописом, скульптурою й керамікою. Звіти про зроблену роботу друкує в журналах «Український Музей», «Заря» і інші.

ДЕРЖАВНИЙ ХУДОЖНЬО-ІСТОРИЧНИЙ МУЗЕЙ

Харків, вул. Вільної Академії, № 6/8

Директор Музею—проф. В. М. Зуммер. Заступник директора—худ. Б. В. Порай-Кошиць. Наукових співробітників—6. Роботу свою музей не розгорнув іще, бо немає відповідного приміщення для експозицій музейних колекцій, а тому є закритий для одвідування.

Музей має з основних відділів: живописі, графіки і декоративно-прикладного мистецтва; останній відділ має кабінет кераміки і кабінет мистецтва Сходу.

В основу зборок відділу живописі та графіки лягли художні колекції колишнього Харківського Університетського Музею і Харківського Міського Художньо-Промислового Музею, передані 1920 р. Державному Центральному Художньо-Історичному Музею.

Відділ живописі має дві колекції: колекцію західно-европейського мистецтва та колозного мистецтва. Відділ живопису має близько 2.000 творів.

Графічний відділ. Зібрані в ньому гравюри й малюнки перебувають у Харкові вже понад 100 років. Збірка цього відділу—

де перлина Харківського Х. І. Музею; у своїх колекціях естампів та мальонків вона має до 10.000 прекрасно вцілілих аркушів. Цей відділ Харк. Художн. Істор. музею посідає певне клісне місце серед графічних збірок нашого Радянського Союзу—між ними вона на третьому місці.

У відділі декоративно-прикладного мистецтва цілком самостійно стоїть керамічний кабінет, де на зразках презентовано розвиток порцелянового, фаянсового, майолікового й склярського виробництва у Росії і на Заході (2.500 речей).

Музей являє собою матеріальну базу науково-Дослідчої Катедри Мистецтвознавства і Харківського Художнього Інституту.

Звіти про роботу співробітників музею надруковані в «Працях і. д. катедри європейської культури», «Мистецтвознавстві», «Всесвіті» і інш.

ПРИРОДНИЧО-ІСТОРИЧНИЙ МУЗЕЙ

Одеса, Бульвар Фельдмана

Засновано 1920 року. Має відділи: постійний, прокатний, бібліотеку; передбачається організувати антирелігійний. Зав. музею проф. Третяков Д. К. Музеем відає Окрполітосвіта. Бюджет на 1927-28 р. близько 10000 крб. Обслуговує школи, клуби, виставки, а також лекторів політосвіти наочним приладдям.

ПРИРОДНО-ІСТОРИЧНИЙ МУЗЕЙ

Запоріжжя. Вулиця Гоголя, Педтехнікум

Засновано 1927 року. Зав. музею т. Павлов. Фінансується з місцевого бюджету, на 1928 рік—1415 крб. Перебуває в стадії організації.

ЗООЛОГІЧНИЙ МУЗЕЙ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК

Київ

Засновано 1919 року. Музей є центральним зоологічним науково-консультаційним органом для низки с.-г. установ. Структура його: 1) виставкова частина, відкрита для широкого загалу; 2) наукова частина—колекції для роботи спеціалістів, поділені на 3 частини: а) ссавці та птахи, б) комахи, в) препарати в спирту та формаліні; 3) бібліотека. Особовий склад: директор музею—В. А. Караваєв (ентомологія, мармекологія), М. В. Шарлемань (Орнітологія, мамаліологія), С. Я. Парамонов (ентомологія, диптерологія). Крім того в музеї працюють три постійних нештатних наукових співробітники. Відає УАН. Музей зібрав матеріал з фавни низки округ України. Складено визначника ссавців України (Шарлемань) і визначника комах України (Караваєв). Брав участь в експедиції для обслідування українських заповідників. Надруковано праці з орнітофауни

Волині та Київщини (Шарлемань), зоографічний нарис України (Шарлемань), низку статтів про фавну України, Росії і інших країв (Усурійський край, Кавказ, Закаспійська область і інші). Роботи друкує в «Працях і Записках Фіз. Мат. Відділу УАН», а також і за кордоном. Власні видання: збірники праць музею—4 томи (готується новий збірник на 8 друк. аркушів) і дві монографії С. Парамонова.

ІСТОРИЧНО-АРХЕОЛОГІЧНИЙ МУЗЕЙ

Кам'янець-Подільський

Засновано 1890 року. Зав. музею—А. Неселовський, охоронець музею—Є. Сицинський. У віданні НКОсвіти. Бюджет 1926-27 р.—5.073 крб. (з 1927.28 року на місцевому бюджеті). Надруковано: «Так звана Брайловська монета», «Подільський Третинник», «Наймити та наймички на Поділлі в XVIII ст.» Веселовського; «Українська архітектура», «Нарис з історії Поділля» Сицинського.

ІЗЮМСЬКИЙ ОКРУЖНИЙ МУЗЕЙ

Ізюм

Засновано 1920 року. Має відділи: природи, сільського господарства, побуту, місцевої промисловості, історично-археолог., історії революції, картинну галерею. Директор—Сіблев М. В. (археолог), Зав. відділу природи та сільсько-госп.—Попова Є. О. (природник). Бюджет—5.187 крб. (1927.28 р.). У віданні НКОсвіти. Провадить такі дослідчі роботи: збирає корисні копалини, вивчає місцеві кустарні промисли, робить тідromетричні і метеорологічні спостереження. Звіти про роботу друкує в журналі «Краеведение» і у власному виданні.

КОРСУНСЬКИЙ ПРИРОДНИЧО-КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ

Корсунь, Шевченківська округа

Засновано 1923 року. Відділи: зоологічний, ботанічний, геологічний і крім того ще організується археологічний і палеонтологічний. Зав. музею—Фещенко А. С. Музей вивчає геологію і корисні копалини, фільору й фавну околиць Корсуня і сусідніх районів—Канівського, Городицького і Стеблівського. Найближчим часом музей має на думці провадити всебічне вивчення фільори, фавни і геологічних утворень місцевого краю, притягнувши до цієї роботи і місцеві краєзнавчі сили. Музей брав участь у польових роботах Укргеокому в Київському районі. Звіти про роботу надруковано в журналі «Краєзнавство» (1928 р., № 1, 4), «Наукові записки Корсунського Педтехнікуму» (№ 1), у збірнику «Пам'ятки природи» і інші. Музей перебуває в віданні корсунського Педтехнікуму і на його коштах.

КІЇВСЬКИЙ КРАЄВИЙ СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКИЙ МУЗЕЙ НКЗему і ПОСТІЙНА ПРОМИСЛОВО-ВИРОБНИЧА ВИСТАВКА ВРНГ УСРР

Київ, вулиця Революції, 8

Засновано 1925 року. Поділяється на дві частини, що зафіксовано і в самій наявній установі. Особовий склад співробітників: директор—проф. Е. Д. Сташевський; агрономи: В. Н. Степанов, Ф. В. Скуратов, Н. П. Гаєвський, І. В. Яновський; інженер-хемік М. Ф. Бернштейн; вчений товарознавець—Є. П. Войко, фахівці кустарного промислу—Ю. С. Александрович, Е. Ю. Спаська; фахівець шовківник—М. Г. Сироватка; бджільник—П. Я. Портнов. Кошти на музей дає НКЗем УСРР (1927-28 р.—18.000 карб.), і крім того дано ще дотацію з місцевого бюджету 5.300 карб. На виставку дають кошти трести (1927-28 р.—24.900 карб.).

Завдання С.-Г. музею та Виставки: збирати та вивчати і демонструвати способи виробництва, зразки продукції і досягнення кількісні і якісні в сільському господарстві Правобережжя та Лісостепу України і в с.-г. промисловості України. Видано каталог. Музей бере участь у виданні науково-популярного органу Київської Краєвої С.-Г. Досвідної Станції і С.-Г. музею «Шляхи с. г.ва Київського Краю».

КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ОКРУЖНИЙ МУЗЕЙ

Кременчук, вулиця Гоголя, № 9

Засновано 1927 року. Має відділи: природничий, історичний, краєзнавчий, сільсько-господарський і мистецтва. Наукові співробітники: Калениченко П. Г. (директор), Молоков, Курський П. П. і Нечасєв М. М. Фінансиється з місцевого бюджету (1928 р.—2.000 крб.). Звіти про роботу друкуються в журналі «Краєзнавство».

КУП'ЯНСЬКИЙ МУЗЕЙ КРАЕЗНАВСТВА

Куп'янка

Засновано 1927 року. Має такі відділи: природничо-історичний, історично-археологічний, агрономічний і кустарно-промисловий. Зав. музею—Яковлев Є. Н. Відає музей Окрінспектура Наросвіти. Бюджет—3.000 карб. (з місцевих коштів). Збирає експонати, згодом має організувати вивчення природи та археології округи.

КРАЄВИЙ СОЦІЯЛЬНИЙ МУЗЕЙ

Луганське

Засновано 1920 року. Має відділи: археологічний, етнографічний, історично-революційний, історії місцевого краю, технічний і природознавчий. Зав. музею Локтюшев С. О.; наукові співробітники:

Альбрехт А. С. (краєзнавець), Гребенєва С. І. (ботанік) і Розенель (інженер механік). У віданні Українки. Кошти дає Окрвиконком (9.152 крб. 1928-29 р.). Вивчає природні умови, археологію і етнографію Луганщини. Звіти про роботи надруковано в працях ВУАН. в журналі «Антропологія» і в працях Наукового Т-ва Донбасу (т. I, 1928 р.).

ЛУБЕНСЬКИЙ ОКРУЖНИЙ ЦЕНТРАЛЬНИЙ ПРОЛЕТАРСЬКИЙ МУЗЕЙ

Лубні, вулиця Леніна

Засновано 1919 року. Відділи такі: археологічно-історичний, етнографічний, художній, худож.-промисловий, природничий, сільсько-господарський і бібліотека. Зав. музею—Плескач І. Я. (археолог), заступник його—Терещенко Ф. Д. (рільництво). У віданні НКО освіти. Бюджет на 1927-28 р.—354 крб.

ЛОХВИЦЬКИЙ РАЙОННИЙ МУЗЕЙ ІМ. Г. СКОВОРОДИ

Лохвиця, Роменської округи

Засновано 1920 року. Має відділи: природничий, сільського господарства, історії та археології, мистецтва (культура, побут, театр). Крім того має бібліотеку з архівом. Зав. музею—Крестинський Т. Я. Бюджет (з місцевих коштів) 1.200 крб. (1928-29 р.). Завдання музею—вивчати Лохвицький район. Вивчає місцеве сільське господарство і мистецтву промисловість, широду, історію і археологію. У п'ятьнадцятий музей викреслено: збирання матеріалів, що висвітлюють сучасну врожайність на території району і способи її підвищення; археологічні розкопи; вивчення лікарських рослин і шкідників с.-г. рослин.

ЛЕБЕДИНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ІСТОРИЧНО-ХУДОЖНІЙ МУЗЕЙ ІМ. Т. Г. ШЕВЧЕНКА

Лебедин, Сумської округи

Засновано 1919 року. Має відділи: 1) художньо-історичний з північно-західної живописі, старовинних скульптур, меблів, фарфору; 2) східного мистецтва; 3) українського мистецтва; 4) краєзнавства з північно-західної геологічним, археологічним, ентомологічним і ботанічним. Зав. музею—Руднєв Б. К. Бюджет з місцевих коштів (1928-29 р.)—1.290 крб.). Музей обслідував городища і старовинні церкви та будівлі. У цих роботах брав участь проф. Таранушчинко (Харків), а також аспірант Ступницький. За п'ятирічном своєї роботи музей має склади загальний історично-побутовий нарис м. Лебедина та його району і вивчити експонати музею.

МАРІУПІЛЬСЬКИЙ МУЗЕЙ КРАЄЗНАВСТВА

Маріупіль

Засновано 1920 року. Має 7 відділів: природничо-науковий, культурно-історичний, соціально-економічний, метеорологічну станцію, центральний фізичний кабінет, наукову бібліотеку і відділ живої природи. Особовий склад: зав. музею — І. П. Коваленко, співробітники: В. Л. Голіцинський, І. М. Піневич, С. О. Гуарі — Вайнера, Н. С. Коваленко, В. В. Волинський. Фінансується з місцевого бюджету, та ще 1927-28 року мав дотацію з держбюджету на організацію грецьк. відділу й на дослідчи праці. Провадив такі досліді роботи, вивчаючи Маріупільську округу: виявляв шам'ятки природи (органів. 4 заповідники), досліджував орнітофавну та іхтіофавну, збирал корисні копалини, склав повного гербарія, вивчав матеріальну культуру грецької людності (побутові матеріали й частину архіву трецького суду) і робив історично-археологічне обслідування північно-схід. частини округи та околиць Маріуполя. Метеорологічна Станція опрацювала матеріали про повінь 1925 і 1927 р. і про землетрус 1927 р. Складено рукописа про стан рибних промислів до і після революції, зібрано й систематизовано матеріали про економічну географію округи, складено для екскурсантів «Провідника по Маріупільській округі» і «Провідника по музею», а також ряд інструкцій про збирання краєзнавчого матеріалу.

Музей брав участь у роботах дослідників — проф. Іванова, ботаніків — Лазаренка та Клокова, геолога Фремда, лінгвіста Спірідонова і інших. Надалі накреслено такі роботи: дальнє вивчення орнітофавни, іхтіофавни, шептрографії й фльори округи, участь в експедиції проф. Махова для вивчення ґрунтів, дальнє історично-археологічне обслідування округи (м. Бердянського, району «Кам'яні Могили», курганів коло с. Темрюка і старих кріпостей), вивчення антропології, побутових особливостей і духовної культури грецької людності, а потім української, німецької і єврейської. Крім того музей ставить собі на меті опрацювати метеорологічні матеріали, вивчати клімат округи і енергетику вітряків, дослідити ріст промисловості округи за ш'ятиріччя 1923—1928 р. та продукційність праці в цензовій промисловості округи в 1926-27 р., вивчати землеробство та землекористування грецької людності. Музей видає збірника з описом округи (Географічне положення, геологічна будова, фльора, фауна, клімат, Озівське море і рибальство, історично-етногр. нарис людности, економіка округи, бібліографія).

МИРГОРОДСЬКИЙ КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ

Миргород, Лубенської округи, вулиця Гоголя, 137

Засновано 1920 року. Має відділи: природничий, соціально-політичний, матеріальної культури, відділ виробництв і меморіаль-

ний. При музеї є бібліотека і астроном. обсерваторія. Зав. музею Омельченко В. Д. Бюджет—1.320 карб. (1929 р.). Музей збирає експонати і матеріали, що характеризують природу, економіку й культуру краю. Найближчими роками музей і місцеві краєзнавці мають розпочати обслідування місцевої кераміки, стар. будівель і історичних пам'яток, а також—вивчення шкідників с.-г. рослин і т. інш. Готується до друку каталог музею і екскурс. Провідник.

МУЗЕЙ ОСТЕРЩИНИ

Остер, Чернігівської округи

Засновано року 1911. Має відділи: місцевої природи, орнології та етнографії, художній і сільсько-господарський (цей організується). Зав. музею—Чорноголовко Г. Г. Бюджет коло 900 карб. (1929 р.). Музей провадив обслідування пам'яток старовини Остерського району, робив археологічні розкопи, вивчав фльору та фауну Остерщини (спільно з членами місцевого краєзнавчого Т-ва). Найближчими роками музей передбачає провадити дальші роботи над вивченням природи, археології, пам'яток культури краю і його економіки.

МЕЛІТОПІЛЬСЬКИЙ ОКРУЖНИЙ МУЗЕЙ КРАЄЗНАВСТВА

Мелітополь

Заснований року 1920-го. Має відділи: 1) археологічний з палеонтологічною секцією; 2) історичний з історією шумізматики та етнографії, 3) природничий і 4) сільсько-господарський. Наукові співробітники: Сюрдюков Д. Я. (зав.), Мікрін Ю. О. Відає музеєм Окружніспектура Наросвіти; бюджет 1928-29 р.—3.281 карб. Провадив роботу над збиранням матеріалів та експонатів, що характеризують природно-економічні умови і сучасний стан сільського господарства округи. Співробітники музею брали участь в археологічних розкопках на Мелітопільщині. Надалі передбачається вивчати історію та побут німецьких колоністів Мелітопільщини, а також провадити далі археологічні розкопи курганів. Звіти друковано в журналах (за 1928 р.) «Освіта на Мелітопільщині».

НІЖЕНСЬКИЙ ОКРУЖНИЙ МУЗЕЙ ІМ. ГОГОЛЯ

Ніжен, Комунальна вулиця, 2

Заснований року 1927-го (Раніше—музей І.Н.О. і Міський музей). Має відділи: Гоголівський, художній, шумізматичний, революції, етнографічний, природничий і відділ Старого Ніжена. Зав. музею—Спасацький І. Ю. (Історія мистецтв). У виданні І.Н.О. Фінансирується з місцевого бюджету; бюджет—1.738 карб. Звіти про роботу друкує в записках Ніженського І.Н.О.

НІКОПІЛЬСЬКИЙ МУЗЕЙ МИСТЕЦТВ

Нікопіль, Криворізької округи

Засновано 1919 року. Відділи: живописі, скульптури, гравюри, меблів, посуду, історії й археології. Фінансується з місцевого бюджету. Бюджет на 1928-29 р.—1.262 карб. Зав. музею—Волошин Я. П. Музей провадив розкопки курганів Нікопільського району та могил, і знайшов багато цінних останків елітської культури. Надалі передбачає організувати археологічні дослідження краю та вивчення історичних пам'яток культури й народного мистецтва. Зав. музею брав участь в археологічних розкопках в районі Дніпрельстану. Звіти про роботу музею друковано в «Археологічних відчитах» ВУАН.

МИКОЛАЇВСЬКИЙ ІСТОРИЧНО-АРХЕОЛОГІЧНИЙ МУЗЕЙ

Миколаїв, Мала Морська, 11

Заснований 1913. Має секції археологічну й історичну. Зав. музею—Каминський Ф. Т.; науковий співробітник—Кузнець Л. С. Музей у віданні НКО. Бюджет 1926-27 р.—5.518 карб. Пранює над виявленням місць старо-грецької колонізації на р. Бузі. Зібрано ї спральовано силу археологічних пам'яток. Має понад 22.000 археолог. пам'яток. У плані дальшої роботи передбачено виявити побутові сторони національних утворень Миколаївщини. Наслідки роботи музею друкує в виданнях ВУАН, «Істории Матеріальн. культури», «1-м Краєведч. Сборнике», у виданнях Миколаївського ІНО, «Ш-ом Краєведч. Сборнике» Одеської Краєвої Комісії Краєзнавства, 2-му випуску «Музейний Збірник» УАН. Музей бере участь в Ольвійській експедиції.

МОГИЛІВ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ОКРУГОВИЙ МУЗЕЙ

Могилів-Под., вул. Мельника, 27

Засновано 1929 року. Музей перебуває в стадії організації. Зав. Музею Іванов А. В. (історик-етнограф). Бюджет на 1928-29 р.—1.835 карб. На обладнання музею місцеві господарства мають дати коло 4.000 карб. Передбачається організувати відділи: промисловості, сільського господарства, природно-географічний і історично-етнографічний.

МУЗЕЙ МИСТЕЦТВ УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК

Київ, Чудновського, 15

Засновано 1920 року (до революції Музей існував як приватна збірка Ханенка). Колекції Музею розподіляються на відділи: 1) європейської живописі XV—XVIII стол., 2) промислового (Мистецтва

XVIII століття, 3) античного мистецтва, 4) російської ікони, 5) мистецтва Ісламу і 6) мистецтва Далекого Сходу.

Директор Музею Вроня І. І. (соціологія мистецтва). Заст. Директора Гіляров С. О. (історія мистецтва). Звіти про роботи Музей друкує в «Звідомленнях УАН». Видано «Каталог Музею Мистецтва УАН», «Виставка тканини», «Японська гравюра». Бюджет Музею 10.000 карб. (від НКОС'у—1928-29 р.).

МУЗЕЙ СЛОБІДСЬКОЇ УКРАЇНИ ІМ. СКОВОРОДИ

Харків, Університетська Горка

Засновано 1920 року. Має три відділи: історичний, художній і етнографічний. Директор—Данковська Р. С.; наукові співробітники: Срофеев І. Ф., Ковалевський П. Г. і Ніколаєв А. А. Фінансується з держбюджету і з спец. коштів на загальну суму близько 12.000 карб. Проводить роботу в галузі етнографії, історії й краснавства Слобожанщини. Звіти друкує в «Бюлл. Музея Слоб. України» і етнографічних журналах.

МУЗЕЙ РЕВОЛЮЦІЇ ІМ. В. І. ЛЕНІНА

Зінов'ївське

Засновано 1924 року. Завідувач Музею—Гейвейман Р. Бюджет на 1928-29 р. 2.109 карб. Видані книжки «Красные вехи» та «Годы борьбы».

ЗАПОРІЗЬКИЙ МУЗЕЙ РЕВОЛЮЦІТ

Запоріжжя, вул. Свердлова

Засновано 1927 року. Завідувач т. Шабельников, науковий співробітник Е. А. Яковлєва. Бюджет на 1928-29 р.—7.548 карб. Музей збирає, перевіряє і систематизує матеріали з історії Запорізької більшовицької організації та революційного руху на Запорізькі протягом від Жовтневої революції до захоплення міста Олександровського австро-германцями в 1918 р. Музей складає хронологію революційних подій за цей час і виготовляє матеріал до збірника «Боротьба за Жовтень на Запоріжжі» (1917 р. на Запоріжжі).

МУЗЕЙ РЕВОЛЮЦІЇ УСРР

Харків, вул. Вільної Академії 4

Засновано 1923 року (з 1923 р. була виставка Іспарту ЦК КП(б)У, а 1925 року за постановою Президії ВУЦВК реорганізовано її на музей Революції УСРР).

Зав. музею—Слободський Г. Ф.; наук. співроб.: Розін С. О., Левіна Р. Д. і Зісельман М. Б. Кошторис музею в 1928-29 р.—45.335 карб. Музей у віданні ВУЦВК. Музей провадив науковий об-

лік експонатів, організував низку пересувних виставок для обслуговування широкої периферії, а саме організував дві виставки з історії партії та революції й одну «10 років ЛКСМУ». Власні видання «Пролетарій» альбом, серія пляшкітів під назвою «Жовтнева революція та промадянська війна на Україні», видано також серію пляшкітів під назвою «10 років ЛКСМУ».

ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ХУДОЖНІЙ МУЗЕЙ

Одеса, Пушкінська вул., № 19

Засновано 1920 року. Музей має відділи: 1) архітектурний «Стара Одеса», 2) галерея сучасної живописі і 3) галерея старовинної західної живописі. Дир. музею І. Д. Зейтлігер. Зав. відділу «Стара Одеса»—М. В. Замечек. Зав. галереї суч. живописі—Т. Б. Фраєрман, Зав. наукового кабінету—П. М. Сеталь. Бюджет за 1927-28 р.—22.470 карб.

Видання Музею «Мистецтво Західу», «Архітектура місцевого краю». Намічені такі науково-дослідчі роботи та видання: архітектура селянських приміщень в скелях с. Усатова біля Одеси, архітектура місцевого краю (будування міст степової України під впливом архітекторів-майстрів м. Одеси), мистецтво в деревообробному виробництві та інш.

МИКОЛАЇВСЬКИЙ МУЗЕЙ МИСТЕЦТВ ІМ. ВЕРЕЩАГІНА

Миколаїв, Радянська площа

Засновано 1914 р. Музей має відділи: 1) живописі, 2) скульптури, керамики, стилічних меблів, килимів, скла та кришталю. При музеї є бібліотека. Директор О. О. Рітіх. Бюджет на 1928-29 р.—3.730 карб. Складено й видано каталог музею.

МУЗЕЙ СТЕПОВОЇ УКРАЇНИ

Одеса, вул. Гоголя, 15

Засновано 1926 року. Музей має такі відділи: ткацтво, шиття, народня техніка, танчарство, чабанство, житло й одяг. Бюджет музею на 1928-29 р.—3.000 карб.

Проводиться вивчення житла Степової України та селянського мистецтва, танчарства. Виготовлено до друку збірник: «Житло селянське Степової України» (українське, німецьке, болгарське й молдавське). Зав. Муз. К. К. Гус; Науковий співробітник—Волків Р. М.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ГЕОЛОГІЧНИЙ МУЗЕЙ УСРР ПРИ ВУАН

Київ, вул. Короленка, 55

Засновано 1917 р. Музей має відділи: 1) загальної геології, палеонтології, мінералогії та філографії, 2) корисних копалин і рапакі-

нальної геології. При Музеї є центр. геологічний архів України. Директор музєю—акад. Тутківський П. А.; зав. відділів проф. В. В. Різниченко (загальна геологія), проф. Крокос В. І. (палеонтологія), проф. Безбородько М. І. (мінералогія), Ф. М. Полянський (корисні копалини), Я. Х. Лепченко (вч. секретар), Ю. Г. Дубята (н. співробітник), Л. С. Наливайко (н. співробітник), Ю. М. Абрамович (вч. консерватор). Бюджет Музею на 1928-29 р.—16 695 карб. Музей ставить собі завдання всебічно вивчити геологію України, зібравши для ілюстрації її в своїх стінах належну кількість експонатів та наукового матеріалу. Для перевозування наукового геологічного матеріалу, що стосується переважно тяжкого свердловання, при Музєї засновано Центр. Геологічний Архів України. Крім того Музей провадить політ-освітню роботу серед широких верств робітників та селян. Переобачається видавати: «Праці національного Геологічного Музею УСРР».

МУЗЕЙ АКЛІМАТИЗАЦІЇ

Київ. Новий будинок Академії на розі вулиць Леніна та Короленка.

Музей Акліматизації ВУАН заснований в 1929 році.

Особовий склад: Директор—академік Капченко М. Т., лябрант—Савинський П. І., препаратор—Коренівська Г. А.

Завдання полягає в тому, щоб поширювати серед фахівців та в широких колах досягнення акліматизації взагалі та зокрема на Україні.

Бюджет на 1928-29 рік. 5.600 карб. та додатково з ювілейних засобів—3.000 карб. (крім особового складу).

ОДЕСЬКИЙ ИСТОРИЧНО-АРХЕОЛОГІЧНИЙ МУЗЕЙ

Одеса, майдан Комуни, 3

Заснований року 1925. Директор проф. Дложевський С. С. (мовознавець і археолог); вчений охоронець Болтенко М. Ф. (археолог); Зав. нумізмат. Кабін. Мілісавлевич К. М. (нумізматика); бібліотекар Хоменко В. С. (мовознавець). У відданий Україні. Бюджет—15.000 крб. Науков.-дослідч. працю провадить головно в галузі археології й історії. Звіти друковано у «Віснику Краєзнавства УАН».

ОДЕСЬКИЙ КРАЄВИЙ СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКИЙ МУЗЕЙ

Одеса, бульвар Фельдмана, 4

Засновано 1924 року. Музей поділяється на відділи основних галузів сільського господарства, при чому має при собі майстерню наочного приладдя. Директор музєю—Бриненко В. П. Музей і майстерня у відданий НКЗем УСРР. Фінансує НКЗем. Завдання Одеського Красного С.-Г. Музєю—відображати в собі всі галузі сільського господарства степової України, в їх статичному, організа-

ційному й динамічному розрізі задля показу та просування в населення найкращих способів організації і техніки сільського господарства Степової смуги. Року 1929 музей видав свій «Провідник-Довідник».

ОКРУЖНИЙ КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ ПЕРШОМАЙЩИНИ ім. Ф. ДЗЕРЖИНСЬКОГО

Першомайське

Засновано 1927 року. Зав. музею—П. В. Харлампович. Фінансується з місцевих коштів округи. Не маючи коштів, музей роботу гаразд ішле не розгорнув і перебуває в стадії організації.

ОКРУЖНИЙ МУЗЕЙ ім. Т. Г. ШЕВЧЕНКА

Черкаси, вулиця Гоголя, 115

Засновано 1918 року. Має два відділи—природи та культури, бібліотеку і краєзнавчий кабінет вивчення Шевченківщини (Черкащини). Особовий склад: Д. П. Бочков (зав. музею), В. Р. Тимник, В. І. Ткаченко. Фінансується з місцевого бюджету (1927-28 р.—5.501 крб.). Вивчав ганчарський промисел, колекціонував зразки природних багатств краю, селянське мистецтво та побут, робив археологічні розкопи та розшуки, організував систематичне вивчення природи і економіки та культури району річки Тясмина. Протягом поточного п'ятиріччя передбачається провадити далі зазначені роботи. Праці свої музей друкує в журн. «Краєзнавство». Готується до друку «Збірник» Музею; І-й том цього збірника буде присвячений Надтясминському району.

ОКРУЖНИЙ СОЦІАЛЬНО-ІСТОРИЧНИЙ МУЗЕЙ ГУМАНЩИНИ

Гумань

Засновано 1918 року. Має відділи: археологічний, історичний, картинну галерею, культ.-етнографічний, історії революції і бібліотеку. Зав. музею—Безвентглийський Б. П. (археол.). У віданні НКОсвіти, фінансується з місцевого бюджету (1927/28 р.—3.000 крб.). Науково-дослідчу роботу провадить, головно, в галузі доісторичного минулого округи, розкопує могили Трипільської культури і могили «скорочених кістяків». При музеї є краєзнавчий гурток. Друкується в виданнях Всеукр. Археол. Комітету.

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МУЗЕЙ

Полтава, майдан Леніна, № 2

Заснований року 1891. Має три відділи: Природничо-історичний, побуту та ідеології і соц. економ. Особовий склад: Директор

музею—В. М. Бендеровський, його заступник і зав. відділу побуту й ідеології—Я. Є. Риженко, зав. соц. екон. відділу Г. З. Жилко, Зав. відділу природи—М. І. Гавриленко, зав. п/від. археології—О. К. Тахтай, зав. п/від. мистецтв—М. М. Бокий. Музей фінансують Укрголовнаука, заинтересовані установи і з спец. коштів. Дослідчі роботи музею провадив такі: вивчав виробничі можливості Полтавщини (глини, пісок, торфи, руди тощо), нехлібоборбські промисли та заняття сільського населення, робив монографічне обслідування Опішнянського району Полтавської окр., як адміністр. і госп.—виробничої одиниці (керамічні матеріали, фльора й фауна, куїстарні промисли й ремесла і інш.). Року 1926-27 музей надрукував ряд нарисів у «Збірнику Полтавщини». Надалі передбачено такі роботи: закінчити монографічне обслідування Опішнянського району, дослідити природні багатства округи, вивчати матер. побут неукраїнського населення округи, а також динаміку зарплати робітників і службовців Полтавської окр. за останні 10 років. Музей досить добре обладнаний і в деяких галузях має вичерпні колекції.

ПРИЛУЦЬКИЙ ОКРУЖНИЙ МУЗЕЙ

Прилуки, вулиця Леніна, 73

Засновано 1927 року. Має відділи: історичний, археологічний, сільсько-господарський, революції і культ. роботи на Прилуччині. Зав. музею—Маслов В. І. (філолог), співробітник музею Каневський Ю. Г. (природознав.). У віданні Наркомосу; бюджет 1927-28 р.—4.514 крб., з місцевих коштів. Музей вивчає пам'ятки природи та культури округи, а також вибирає матеріали, що характеризують природу, економіку й побут Прилуччини.

РОМЕНСЬКИЙ ОКРУЖНИЙ МУЗЕЙ

Ромен, Казанська вулиця, 2

Засновано 1920 року. Має відділи: природознавства, продукційних сил, революційний, художній, археологічний, етнографічний і бібліотеку та лабораторію. Зав. музею—Семенчик М. М.; у віданні Наркомосу; фінансується з місцевого бюджету. Вивчає природу округи (геологічне обслідування водозбору р. Сули в Ромен. окрузі, вивчення корисних копалин округи).

СТАРОБІЛЬСЬКИЙ МУЗЕЙ МІСЦЕВОГО КРАЮ

Старобільське, Будинок Селянина

Засновано 1918 року. Має відділи: природничо-історичний, культурно-історичний і економічний. Зав.—Симонов Я. П. Конти з місцевого бюджету. Бюджет—2.532 крб. Працює над обслідуванням

природи та економіки місцевого краю. Звіти друкували у журні «Шлях до комунізму» і в «Ком. Просвіщеніє».

СУМСЬКИЙ ХУДОЖНЬО-ІСТОРИЧНИЙ МУЗЕЙ

Суми

Засновано 1920 року. Відділи: живописі, художньо-прикладний, археологічно-історичний. Зав. музею—Онацький М. Х. У віданні Окр. інсп. Наросвіти. Фінансується із спеціальних і місцевих коштів. Бюджет 1927-28 р.—11.477 крб. Провадить обслідування цукроварницької промисловості й ганчарського виробництва. Брав участь в археологічній експедиції для вивчення городищ Сумщини.

ТУЛЬЧИНСЬКИЙ ОКРУЖНИЙ МУЗЕЙ КРАЄЗНАВСТВА ім. ДЕСЯТИРІЧЧЯ РЕВОЛЮЦІЇ

Тульчин, Червоноармійська вулиця

Засновано 1926 року. Відділи має: природознавства, історії, етнології, економіки, бібліотеку. Зав. музею—Заборовський І. Ч. (істор., етнолог., мистецтв.). Співробітники: Соколов К. М. (природ.), Башківський Всеv. (природ.), Нікітський В. М. (істор.), Кортешовський Г. І. (істор.), Д'ячук А. Ф. (етнол.), Тарадайко І. Б. (етнолог.). Бюджет з місцевих коштів (27-28 р.—4.000 крб.). У віданні Окрінспектури Наросвіти. Одно з завдань музею—дати систематичний опис округи. Звіти про роботу надруковано в «Інформаційному Огляї Кабінету виучування Поділля при Він. Філії Всенар. бібл. ВУАН».

ХАРКІВСЬКИЙ АРХЕОЛОГІЧНИЙ МУЗЕЙ

Харків, вулиця Вільної Академії, 14

Засновано 1920 року. Директор проф. О. С. Федоровський; консерватор М. В. Давидова; наук. співробіт. О. О. Потапов і аспірант У. Луцкевич. Музей у віданні Укрнауки. Бюджет—близько 7.000 крб. Музей провадив такі роботи: вивчав археологію Харківщини, де відкрито палеоліти, знайдено численні сліди культури скито-сарматської епохи; зібрано матеріал про економіку переселення народів, знайдено місця золотоординської культури. На ближчий час накреслено складання археологічної мапи та детального археологічного опису Харківщини. Праці свої музей друкує в журналах «Наука на Україні», «Збірник Археолог. Комітету Укр. Ак. Наук», «Охорона культури».

ХАРКІВСЬКИЙ МУЗЕЙ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА

Харків, вулиця Вільної Академії, 6/8

Засновано 1920 року. Має три відділи: стародавнього мистецтва, народного мистецтва і сучасного мистецтва. Персональний

склад: проф. С. А. Таранушенко, О. І. Чудновська і ІІ. М. Жолтовський. У відання НКОсвіти. Фінансується з держбюджету. Провадив дослідження килимарства на Полтавщині та Поділлі, народної архітектури Харківщини та Поділля, народної кераміки Поділля, Київщини, Волині і Полтавщини, вивчав дерев'яну українську архітектуру. Протягом цього п'ятиріччя має проводити далі ці роботи. Праці друкують в журналах «Червоний Шлях», «Наука на Україні», «Український Музей»; власні видання—«Відчитна виставка за 1923 р.». Килим-Шепот'євої—«Рукописна книга—Желтовський».

ХЕРСОНСЬКИЙ ПРИРОДНИЧО-ІСТОРИЧНИЙ МУЗЕЙ

Херсон, Театральна, 5

Засновано 1897 року. Має відділи: фавни та фльори Херсонщини. Зав. музею—Тихонова П. Б. У віданні Наркомосу. Фінансується з державного бюджету (27-28 р.—3.637 крб.). Провадить геоботанічне та ґрунтове обслідування Херсонщини, а також обслідування фавни. Звіти про результати робіт друкують у власному виданні і «Записках Херсон. Ин-та Нар. Обр.». Видано працю І. К. Пачоського «Описание растительности Херсонской губ.—плавни, пески, солончаки и сорные растения» (1927 р.).

ХЕРСОНСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ МУЗЕЙ ім. М. І. ПІРОГОВА

Херсон

Засновано 1912 року. Музей має відділи: 1) географічний, 2) геологічний та мінералогічний, 3) біологічний, 4) фізичний. Зав. музею—Білінський М. Д. Бюджет—із місцевого бюджету—867 крб. Виконано такі наукові роботи: «Геологічно-географічний, ґрунтоznавчий та метеорологічний нарис Херсонщини», «Засоби підвищення врожайності на Херсонщині на підставі досвідів Херсон. с.-г. досв. станції». Звіти про роботу музею готуються до друку у вид. Херс. окр. інсп. народовіт.

ЗІНОВ'ІВСЬКИЙ (окружний) ПРИРОДО-ІСТОРИЧНИЙ І АРХЕОГІЧНИЙ МУЗЕЙ

Зінов'ївське, вул. Леніна, № 8

Засновано 1920 року. Має відділи: 1) природничий з підвідділами сіл. господарства, 2) археологічний, 3) відділ мистецтва, 4) відділ історії реверху на Зінов'ївщині і відділ місцевої промисловості. При музеї працюють 2 гуртки: природників і асоціація місцевих художників. Завідувач музею—А. Д. Войцехівський, співробітники музею: Карабанович Д. І. (природник), Нікітін Ф. В. (археолог), Вишневська М. А. (художн. відділ) та Гейвейман Р. І. Бюджет на 1928-29 р.—7.870 карб. За останні роки музей зібраав величезну ко-

лекцію фавни та фльори Зінов'ївщини. Переведено вивчення її і риготовлено матеріали до друкування звітів. Розроблено кліматичні матеріали Зінов'ївщини на підставі спостережень метеорологічної станції, а також матеріали з історії та етнографії. 1928-29 року музей провадив археологічні дослідження (грецька, римська культура та Трипілля), зібрання геологічних колекцій, вивчення історичних та художніх цінностей. На п'ятиріччя намічено за пляном вивчення продукційних сил Зінов'ївщини (корисні копалини, фльора й фавна та інш.).

НОВГОРОДСЬКИЙ МУЗЕЙ

Новгородсіверське, Глухівської округи

Засновано 1920 року. Відділи: археологічний, малювання та різьбярства, гравюри, кераміки, нумізматичний та зброй. Зав. Музею Гапеєв, С. А. За останні роки Музей збирав експонати, звертаючи особливу увагу на матеріали з краєзнавства. Найближчого часу передбачається об'єднати Музей з Новгородсіверським Державним Історично-Культурним Заповідником.

СТАЛІНСЬКИЙ ОКРУГОВИЙ МУЗЕЙ КРАЄЗНАВСТВА

Сталіне, 2 лінія № 62, Буд. Культури

Засновано 1924 року. Зав. Завідуватель В. Лавриненко. Музей має відділи: геологічний, ґрунтознавчий, сільсько-господарський, природознавчий, гірничий та металургійний. Бюджет на 1928-29 р.— 9.554 карб.

ДЕРЖАВНИЙ ЗАПОВІДНИК «ОЛЬВІЯ»

Миколаївська округа, Очаківський район, Парутинська сільрада

(Листування—Миколаїв, Музей)

Засновано 1926 р. Учений охоронник Держзаповідника—Ф. Т. Каминський. Бюджет 1928-29 року—близько 1.000 карб.

Науково-дослідча робота на Заповідникові—археологічні розкопки, які проводяться за розпорядженням Укрнауки щороку; розкопки в Ольвії є найбільші на ввесь СРСР. До складу Ольвійської Археологічної експедиції входить до 40 наукових співробітників (археологи, керамісти, архітектори). Про розкопки в Ольвії видано звіт, складений проф. Фармановським, перекладений на укр. мову проф. С. С. Дложевським (Одеса, 1929 р.).

ШЕПЕТИВСЬКИЙ ОКРУГОВИЙ КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ

Славута, Шепетівської округи

Засновано 1926 р. Музей має відділи: 1) природничий з підвідділами—геологічним, ентомології, орнітології, зоології і дендрології,

2) соціально-економічний з підвідділами—кустарним та промисловим, 3) культурно-історичний з підвідділами—археолог.-історичним, художнім, нумізматичним і ін. Директор музею—В. І. Кочубей. Бюджет на 1928-29 р.—5.000 карб. Музей провадив таку наукову роботу: робив геологічне обслідування Поліської смуги округи, щоб виявити корисні копалини; збирав матеріали для вивчення економічного стану села лісової смуги, досліджував ганчарство округи та перспективи його поліпшення, організував 2 археологічні експедиції, які розкопували кургани некрополі та поле похованих урн (під орудою віце-презид. ВУАК'у Гальченка С. С.); організовано крім того геологічну експедицію досліджувати корисні копалини кристалічної смуги (під орудою проф. Безбородька), почато вивчення лісового господарства краю та інш. На 1929 рік намічено геологічні й зоологічні дослідження, дослідження лісів, археології місцевого краю. Праці друкується у виданнях Шепетів. Наукового Т-ва.

ЧОРНОМОРСЬКИЙ МУЗЕЙ МОРСЬКОГО ТРАНСПОРТУ

Одеса, бульвар Фельдмана, № 3

Засновано 1920 року. Зав. Музею—Ченцов В. О. Музей у віданні Одеського торгового порту. До 1-VI—28 р. існував на кошти спілки водників, з 1-VI—28 р. на кошти Упр. Одеського порту, бюджет—7.000 карб.

ЧЕРНІГІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МУЗЕЙ

Чернігів, Селянська вулиця, 3

Засновано 1922 року. (До складу музею ввійшли: Музей Черн. Учен. Арх. Ком.. Музей ім. В. В. Тарновського. Черніг. Епарх. Древлехран., Музей Етнограф., Побуту й Мистецтв). Має відділи: археологічний, історичний, відділ панського побуту та мистецтв, етнографічний, відділ культів з кабінетом муміфікації і бібліотеку. Директор—Вайнштейн М. Г. (історія мистецтва), Дроздов В. Г. (мистецтвознав.), Смолічев П. І. (археолог.), Барабан-Бутович С. З. (історія), Луговський Б. Л. (етнографія). У віданні Наркомосу. Бюджет 1927-28 року—23.972 карб. Провадить обслідування пам'яток старовини і археологічні розкопи на Чернігівщині.

ЧЕРВОНОГРАДСЬКИЙ РАЙОННИЙ МУЗЕЙ

Червоноград, Полтавщина

Засновано 1922 р. Має відділи: природничий, анатомічний, історичний, сільсько-господарський, педагогічний і відділ мистецтв; має бути організований відділ революції. Зав. Музею—Соловей-Руденко П. А. Наук. співр.: (нештатні) Гончаренко Л. А., Лашкевич О. А., Гуменюк С. Н., Неутрієвський І. Ф., Наукову роботу в минулому

переводилося таку: археологічні дослідження і розкопи на Червоноградщині, а також збирання різного матеріалу для окремих відділів Музею. Надалі передбачається за допомогою місцевих наукових робітників вивчати місцевий край, зокрема намічено розгорнути науково-дослідчу роботу в галузі сільського господарства.

ВОВЧАНСЬКИЙ КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНИЙ МУЗЕЙ

М. Вовча, Хар. окр., Майд. Волі, 5

Засновано 1911 року. Відділи: Історично-археологічний, церковні старини, Архівно-бібліографічний, Нумізматичний, Природознавства, Анатомічний, Революції, Худ.-Історичний, Етнографічний і Сільськогосподарський.

Директор Музея—Бабенко В. О. Бюджет за кошти Райвиконкому—3.600 карб. (28-29 р.).

Музей провадив археологічні досліди й розкопи стародавнього Салтівського могильника та городища, Вовчанського городища та могили в с. Захарівці. В 1929 р. досліди та розкопи Музей провадитиме далі у Верхньому Салтові і в Вовчанському р. До пляну роботи Музею на найближчі роки внесено: реорганізація окремих відділів, археологічні досліди стародавньої Салтівської культури по р. Донцю та його притоках.

Праці надруковано: у працях археологічних З'їздів, трудах «Московского Археологич. О-ва» та виданнях Хар. Соц. Музею ім. Артема.

ВСЕУКРАЇНСЬКА ПОСТІЙНА ПРОМИСЛОВО-ПОКАЗОВА ВИСТАВКА ВРНГ

Харків, вул. Енгельса, № 8/11

Засновано 1925 року. Виставка має відділи: добувальної промисловості, металюпромисловості, силікатної, хемічної, харчосмакобої промисловості, оброблення волокниватих речовин, будівництв, транспорту і зв'язку, винахідництва та удосконалення і закордонних експонатів. Бюджет на 1928-29 рік—132.000 карб. Зав. виставки С. Волка.

СОСНИЦЬКИЙ РАЙОННИЙ ІСТОРИЧНО-АРХЕОЛОГІЧНИЙ ТА ЕТНОГРАФІЧНИЙ МУЗЕЙ

Сосниця, Конотопської округи

Засновано 1920 р. Музей поділяється на відділи: 1) історично-археологічний і 2) етнографічний. Завідувач—Ю. С. Виноградський. Музей утримується з місцевого районного бюджету—980 карб. (1928-29 р.). Зав. музею робив археологічні розшуки, збирав пам'ятки культури на станціях первісної людини, городках, городищах,

селищах у районах Сосницькому, Менському, Корюківському та інш. Провадив також роботи в галузі історії, етнографії, фольклору й мови та природи краю в названих районах. Передбачається провадити й далі археологічні та краєзнавчі дослідження місцевого краю. Праці надруковано в журн. «Етнографічний Вісник» 1927-28 р., в «Історико-географічному збірникові» (1927 р.), в збірникові «Чернігів і Північне Лівобережжя» (Київ, 1928 р.), в «Українському Діялектологічному Збірникові» (Київ, 1928 р.).

ЗВЕНИГОРОДСЬКИЙ МУЗЕЙ ім. Т. ШЕВЧЕНКА

Звенигородка, вул. Леніна, ч. 37

Засновано 1922 року. Відділи має: історичний, археологічний, етнографічний, нумізматичний і картинний. Зав. Музею Терещенкова С. М. Бюджет на 1928-29 р.—1.820 карб. Музей робив археологічні розкопи на Звенигородщині (скітська та старослов'янська доба, Трипільська культура, Кам'яна доба, Старогрецька та Старо-Римська) і провадив краєзнавчі досліди. Звіти про пророблені досліди надруковано у виданнях ВУАН.

ДОДАТКОВИЙ СПИСОК МУЗЕЇВ *)

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ ЄВРЕЙСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ім. МЕНДЕЛЬ МОЙХЕР СФОРІМ

Одеса, вул. Бебеля, 2

Засновано 1917 року. Директор Музею—Рубштейн Б. М.

ПЕРЕЯСЛАВСЬКИЙ РАЙОННИЙ АРХЕОЛОГІЧНИЙ МУЗЕЙ

Переяслав, Київ. окр., Набережна

Завідувач музею—Козачківський М. С.

КІЇВСЬКА КАРТИННА ГАЛЕРЕЯ

Київ, вул. Чудновського, 9

Засновано 1922 р. Завідувач—Кумпан М.

КОНОТОПСЬКИЙ ОКР. МУЗЕЙ

Конотоп, Лизогубівська, 17

Засновано 1900 року. Завідувач—Маліношевський В. О.

*) За відомостями НКОСвіти.

МИКОЛАЇВСЬКИЙ МУЗЕЙ ПРИРОДОЗНАВСТВА

Миколаїв, Миколаївська вул., 13
Засновано 1886 року. Завідувач—Ястремець Б. О.

ВОЛОДИМИРСЬКИЙ (НАТАЛІВСЬКИЙ) МУЗЕЙ

Ст. Гути, Сумської округи.
Засновано 1920 року. Завідувач—Черногубов.

МУЗЕЙ КИЇВСЬКОГО ХУДОЖНЬОГО ІНСТИТУТУ

Київ, Вознесенський узвіз
Засновано 1925 року.

КОРОСТЕНСЬКИЙ ОКРМУЗЕЙ КРАЄЗНАВСТВА.

Коростень
Засновано 1924 року. Завідувач—Козубовський Ф. А.

ОЛЕШКІВСЬКИЙ МУЗЕЙ КРАЄЗНАВСТВА

Олешки, Херсонської округи
Засновано 1925 року. Завідувач—Прохунов.

КИЇВСЬКИЙ МУЗЕЙ РЕВОЛЮЦІЇ

Київ, вул. Короленка, 57
Засновано 1925 року. Завідувач—Фаворський.

МИКОЛАЇВСЬКИЙ МУЗЕЙ РЕВОЛЮЦІЇ

Миколаїв, вул. Шевченка, 46
Засновано у 1922 р. Завідувач—Липова Є. С.

ОДЕСЬКИЙ МУЗЕЙ РЕВОЛЮЦІЇ

Одеса, вул. Ласточкина ріг Пушкінської
Засновано 1922 року. Завідувач—Кофф.

ОДЕСЬКИЙ ВІЙСЬКОВО-ІСТОРИЧНИЙ МУЗЕЙ

Одеса, Будинок Черв. армії та флоту
Засновано 1925 року. Завідувач—Посохов.

ОДЕСЬКА ПРОМИСЛОВА ВИСТАВКА

Одеса, вул. Леніна, 16
Засновано 1922—28 р. р. Завідувач—Петровський О. П.

ОДЕСЬКИЙ НАРОДНІЙ ХУДОЖНІЙ МУЗЕЙ

Одеса, вул. Короленка, 15
Завідувач—Ємський І. С.